

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusi metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 49

"Keleivis" Telefonas: AN 8-3071

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro numerio
Kaina 10 Centų

54-TIEJI METAJ

Prezidento Draugystės Kelionė Vyksta Sėkmingai

Lankėsi Romoje, Ankaroje, Karači, Vyksta į Indiją; Visur Pasitinkamas Labai Širdingai; Paskelbti Pasitarimų Pranešimai Pabrėžia Vakarų Vienybės Reikalą ir Teisingos Taikos Siekimą; Romoje Aplankė Popiežių.

Prezidento D. D. Eisenhowerio kelionė iki šiol vyksta labai sėkmingai. Jis jau aplankė trijų tautų sostines — Romą, Ankarą ir Karači. Romoje dėl šlapio oro pasitikimas buvo ne toks įspūdingas, kaip galėjo būti, bet užtat Turkijos sostinėj Ankaroj prezidentą pasitiko šimtatūkstantinės minios. Panašiai ir Pakistano sostinėje.

Po pasitarimų prezidentas ir jo lankytos vyriausybės skelbia pranešimus, kuriuose pabrėžiama svarbiausieji užsienių politikos bendri siekimai ir atsižvelgiama į atskirų tautų pageidavimus. Pavyzdžiui, Turkijai labai svarbi yra ekonominė pagalba, kurią ji gauna iš Amerikos, todėl į pranešimą buvo įrašyta apie Turkijos ekonominį rėmimą jos pastangose sustiprinti ūkiškai ir būti stipriu taikos ramsčiu šių dienų pasaulyje.

Svarbiausias prezidento kelionės tikslas yra sulipdyti didžiųjų Vakarų valstybių vienybės ir to bus siekiama keturių valstybių vadų pasitarime Paryžiuje gruodžio 19-21 dienomis.

Romoje prezidentas aplankė popiežių Joną 23-čią. Tai antras atsitikimas, kad Amerikos prezidentas susitinka su Romos katalikų bažnyčios galva. 1919 m. prezidentas Wilsonas lankė popiežių.

BROOKLYNE STAIGA MIRĖ N. LEITA

Lapkričio 19 d. staiga mirė Napoleonas Leita, 68 metų amžiaus, per 38 metus laikęs brangenybių krautuvę, kurioje buvo pardavinėjamas ir Keleivis. Palaidotas lapkričio 23 d. Kalvarijos kapinėse, greta žmonos, kuri mirė 1924 m. Laidotuvas dalyvavo labai daug žmonių, karstas skendo gėlėse. Liko dukterė Monika ir žentas Juozas Beliauskas, kurie dabar vadovauja velionio paliktai krautuvei (56 Hudson Ave.), Keleivis joje ir toliau bus parduodamas.

I Provincetown iš kelių kartų atplaukė banginis. Pakraščiu sargyba kelis kartus banginį išvilko į jūrą, bet jis ir vėl grįžo. Pagaliau keli daktarai sugalvojo užkorduoti banginio širdies mušimą. "Operacija" pavyko, banginio širdies mušimas buvo užkorduotas, bet pats banginis po to greit nudvėso ir pakraščiu sargybą jo lavoną išvilko į jūrą...

Demokratų Smerkia Valdžios Politiką

Demokratų partijos patarimoji taryba, kurioje yra žymiausi partijos vadai kongrese ir už kongreso ribų, posėdžiavo pereiną savaitę New Yorke. Priimtoji rezoliucija partija ypač griežtai kritikavo vyriausybės ekonominę politiką ir dėl aukštų nuosimėjų, ir dėl ūkio stagnacijos, ir dėl vyriausybės nesugebėjimo lenktyniauti su rusais ginklavimosi ir erdvės tyrinėjimo srityse.

Dėl vyriausybės užsienių politikos demokratų taryba pasisakė gana švelniai, nors joje buvo ir griežtesnės kritikos šalininkų, kaip Dean Acheson ir kt.

12 Tautų Pasirašė Antarktikos Sutartį

12 valstybių — Argentina, Australija, Anglija, Čilė, Naujoji Zelandija, Norvegija, Prancūzija, Amerika, Sovietų Sąjunga, Japonija, Pietų Afrika ir Belgija pasirašė sutartį, pagal kurią nė viena iš tų valstybių nekurs kariškų bazių Antarktikoje ir nenaudos to kontinento karo reikalams. Šiuo tarpu visos tos valstybės sutarė nekelti reikalavimų dėl Antarktikos žemių pasidalijimo. Kiekviena valstybė turi teisę Antarktikoj daryti visokius mokslinius tyrinėjimus ir gali tikrinti, kad kitos valstybės ten nekurtų kariškų bazių.

Vagia Pabėgėlius

Du, o gal net ir 14, Vencuelos pabėgėlių Meksikoje buvo pagrobti nežinomų žmonių. Meksikos policija tą grobimą aiškina.

NAUJOS LYGOS VADAS

Buvęs South Dakotos gubernatorius Joseph Foss sutiko būti naujai sukurto futbolo lygos vadovu.

PREZIDENTAS SU KONGRESO VADAIS

Prieš išvykdamas į ilgą kelionę prezidentas Eisenhower turėjo pasitarimą su kongreso abiejų partijų vadais. Iš kairės į dešinę: Sen. J. W. Fulbright (dem. iš Arkansas), senato demokratų vadas Lyndon Johnson, prezidentas Eisenhower. Antroje eilėje: vicepr. Richard Nixon, kongr. Robt. B. Chiperfield (rep. iš Illinois), atstovų rūmų respublikonų vadas Charles Haller ir senato respublikonų vadas Everett Dirksen.

Patvinusi Upė Išvertė Pylimą

Pereiną trečią dieną patvinusi Reyran upė pietinėj Prancūzijoje išvertė 197 pėdų aukštumo ir 344 pėdų ilgumo pylimą, kuris buvo supiltas 1952 metais. Reyran upės pylimas buvo vienas ploniausių Europoje, jis buvo tik 21 pėdos storumo apačioje ir 5 pėdų viršuje. Jis buvo iš cemento ir plieno.

Dėl liūčių upė nepaprastai patvino ir vandens spaudimas pylimą išvertė. Susitvenkę vandenys užliejo Frejus miestą su 13,500 gyventojų. Žemesniojo miesto dalis buvo vandens užlieta ir 323 žmonės žuvo upės vandenyje. Dar ieškoma dingusiųjų žmonių lavonų. Nelaimė įvyko 9:30 val. vakare, kada daug vaikų jau buvo sugulę, todėl nelaimėje ir žuvo daug vaikų.

Laivakrovių Unija Pasirašė Sutartį

70,000 laivų krovėjų rytiniuose Amerikos uostuose buvo išję į streiką dėl savo reikalavimų. Vyriausybė prašė teismą, kad įsakytų laivų krovėjams grįžti į darbą 80-čiai dienų. Teismo patvarkymu laivakroviai dirbo, o pereiną savaitę jie susitarė su darbdaviais dėl naujos darbo sutarties.

Laivų krovėjai laimėjo uždarbių pakėlimą 41 centą valandai, o darbdaviai sutiko, įvesdami naujas automatinės laivų iškrovimo mašinas, nemažinti dirbančiųjų darbininkų skaičiaus. Šią savaitę pasirašytoji sutartis bus balsuojama visuose rytiniuose uostuose.

MIRĖ ARK. SKVIRECKAS

Gruodžio 3 d. Austrijoje mirė Kauno arkivyskupas Juozapas Skvireckas, 86 m. amžiaus. Jis Lietuvą aplaido 1944 m. vasarą.

Vengrų Valstiečius Varys į Kolchozus

Vengrijos komunistų partijos kongresas, pirmas po 1956 metų tautos sukilimo prieš komunistų diktatūrą, pasisakė už visišką žemės ūkio kolektyvizaciją. Dabar tik apie pusę valstiečių yra kolchozuose. Partijos kongrese buvo pranešta, kad rusų armija pasiliks Vengrijoje, kol "tarptautinė situacija" to reikalaus.

Kongrese dalyvavo N. Chruščiovas, sukilusių vengrų skerdikas. Jis paaiškino, kad kai kurie Sovietų Rusijos komunistų vadai buvo priešingi pavartojimui rusų armijos vengrų sukilimui malsinti, bet paėmė viršų, kurie norėjo rusų durtuvais atstatyti Vengrijos komunistų diktatūrą. Chruščiovas sako, kad buvo pasielgta teisingai.

Dabar einantį Jungtinių Tautų seime "vengrų klausimo" svarstymą Chruščiovas vadina lažybomis, kuriose dedami pinigai ant nudvėsio arklio.

PREZ. EISENHOWER

Jis šiuo metu yra ilgiausioj kelionėj, kurioj aplankys 11 valstybių ir popiežių ir į Washingtoną grįš tik prieš patį Kalėdas. Tokioj ilgoj kelionėj nėra buvęs nė vienas Amerikos prezidentas.

Saharos Aliejus Teką į Prancūziją

Prancūzijos ministerių pirmininkas Debrė pereiną savaitę gale atidarė aliejaus vamzdį, kuris jungia Saharos dykumos aliejaus kasyklą su Bougie uostu Alžyro krašte. Iš Bougie uosto aliejus bus gabenamas laivais į Prancūziją ar kur kitur, bet sunkiausiai aliejų buvo atgabenti iš dykumos į pajūrį.

375 mylių ilgumo aliejaus vamzdį apvainikavo 10 metų prancūzų pastangas surasti aliejų dykumoje ir išgręžti šulinius. Po didelių dolerių aliejus pagaliau iš dykumos teka į Prancūziją. Ta proga Alžyre viso savaitę vyksta įvairios šilkmės.

Plieno Derybos Nejuda Iš Vietos

Pereiną savaitę prezidentas D. Eisenhower, išvykdamas į Europos, Azijos ir Afrikos kraštus, ypatingai prašė, kad plieno pramonės darbininkai ir darbdaviai susitartų dėl naujos darbo sutarties, kad sausio 26 d., kada pasibaigs teismo įsakytos 80 darbo dienų plieno pramonėje, nekiltų naujas streikas.

Unija ir darbdaviai po to kelis kartus buvo susitikę vesti derybas, bet susitarimas nebuvo pasiektas. Unija pasiūlė, kad vyriausybės paskirtoji faktų tyrinėjimo komisija pasiūlytų sprendimą ir žadėjo tą sprendimą priimti, bet darbdaviai su tuo nesutiko. Deryboms tarpininkauja vyriausybės atstovai, bet susitarti sunku.

Naujasis Sekretorius

Krašto apsaugos sekretoriaus pareigas pereiną savaitę perėmė Thomas Gates. McElroy pasitraukė iš tų pareigų.

Gimdymų Kontrolės Klausimas Dar Kelia Ginčų

Prezidento Pasisakymas, Kad Vyriausybė Tuo Klausimu Nieko Nemanoma Daryti ir Nedarys, Daug Kam Nepatinka; Ginčą Iškėlė Katalikų Vyskupų Pasisakymas; Klausimas Sujdomino Politikus ir Įvairias Organizacijas.

Louisiana Balsavo Savo Gubernatorių

Louisianos valstijos nominaciniuose balsavimuose kandidatų į gubernatoriaus vietą, New Orleans miesto majoras de Lesseps Morrison gavo daugiausia balsų. Plačiai pagarsėjęs savo skandalais ir porą kartų beprotnamy buvęs gubernatorius Earl Long gavo mažiau balsų ir atsidūrė 3-čioj vietoj.

E. Long buvo tikras, kad jis bus išrinktas, bet, matoma, balsuotojams įkyrėjo jo skandalai, saugaliavimai ir dažnas lankymasis nepilnapročių liginėse ir todėl jie balsavo už naują gubernatorių.

Perbalsavimas bus sausio 9 d. Tada tik bus žinoma, kas užims E. Long vietą.

Prezidento Kelionė Kelia Abejonių

Adlai E. Stevenson, buvęs iš dviejų kartų kandidatas prezidento vietai, reiškia abejonių dėl prezidento Eisenhowerio kelionės į Europą, Aziją ir Afriką. Jis sako, kad visų gerų bičiulių aplankyti negalima, todėl kai kurios valstybės jausis aplenktos, o, be to, tokia kelionė gali įteiti į madą ir Amerikos prezidentas pasidarys lyg keliaujantis "seilsmonas".

Prezidento kelionė buvo sugalvota lyg ir atsakymas į panašią N. Chruščiovo kelionę, o būtų geriau ne sekti rusus, bet turėti savo aiškiai ir gerai apgalvotą politiką.

JIS PASITRAUKĖ

Buvęs JAV krašto apsaugos sekretorius Neil McElroy iš savo pareigų pasitraukė. Jo vieton paskirtas buvęs jo padėjėjas Thomas Gates.

Po katalikų vyskupų pasisakymo prieš gimdymų kontrolę ir ypač prieš vyriausybės tariamą pagalbą užsieniams vykdyti gimdymų kontrolę, tas klausimas dabar plačiai aptariamas ir gali net atsiliepti ateinančių metų rinkimuose. Prezidentas D. Eisenhower pereiną savaitę spaudos atstovams sakė, kad kol jis yra prezidentu, vyriausybė tuo klausimu nieko netars ir nieko nedarys, nes tai esąs ne vyriausybės reikalas.

Toks prezidento pasisakymas susilaukė nemažų atgarsio. Visa eilė organizacijų mano, kad žmonių prieauglis yra vienas opiausių klausimų ypač ūkiškai atsilikusiose kraštuose, kurie nepajėgia pakelti savo gerbūvio todėl, kad gyventojų prieauglis pralenkia jų pajėgumą gerinti savo ūkį ir todėl kiek pastangų jie bedėtų, jų gyvenimo lygis lieka labai žemas ir kol kas nenumatoma, kaip tie kraštai gali apsiginti nuo skurdo ir nedatelių.

Visi numatomieji kandidatai į prezidento vietą, tiek demokratų, tiek republikonų tarpe, pasiaikino dėl to klausimo. Visi pasisakė atsargiai, bet protestonai kandidatai aiškiai linksta remti gimdymų kontrolę, jei kuris kraštas prašytų tam reikalui pagalbos.

Arabai Tariasi Dėl Jordano Vandens

Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas-Sirija) šaukia nepaprastą Arabų Lygos valstybių susirinkimą ir siūlo aptarti jam Izraelio pasimojimą Jordano upės vandenį naudoti Izraelio laukams drėkinti. Nasserio vyriausybė sako, kad dėl to gresia pavojus arabų valstybėms ir jos turi aptarti, kokiomis priemonėmis žydų pasimojimui priešintis.

Iš arabų šaltinių pranešama, kad Nasseris esąs pasiryžęs vienokiomis ar kitokiomis priemonėmis žydų planus sutrukdyti. Ar jis griebsis ir kariškų priemonių, žinių nėra.

MUSĖ ŽMONES DĖL MOKSLO

18 metų studentas prisipažino užmušęs du žmones, nes jam reikėjo pinigų mokėti už mokslo vadovėlius. Tas nepaprastas mokslo ieškotojas vadinasi Steptho Banjo, jis gyvena Oakland, Calif., o dabar yra kalėjime.

Socialinis draudimas

Nuo Naujų Metų socialinio draudimo mokesčiai pakils visu puse nuošimčio darbininkams ir darbdaviams. Ir vieni ir kiti turės mokėti po 3% nuo darbininkų uždarbių į senatvės pensijų fondą, kai šiemet dar mokama po 2 su puse nuošimčio. Savarankiškai dirbantieji mokės po 4 su puse nuošimčių nuo savo pajamų.

Prisiminus, kad senatvės pensijomis dabar jau naudojami 13,500,000 senų žmonių ir kad pačios pensijos iš kelių kartų buvo padidintos, mokesčiai į pensijų kasą turi kilti ir, be to, tas kilimas buvo įstatyme numatytas.

Šiuo metu Amerikoje yra 74,000,000 apdraustų žmonių, kurie į senatvės pensijų kasą moka mokesčius — moka dirbantieji, moka darbdaviai, moka ir savarankiškai dirbantieji. 74 milijonai iš savo mokesčių lengvai gali išlaikyti 13 su puse milijonų senų žmonių, kurie savo darbo dienas jau užbaigė.

Nežiūrint, kad senatvės pensijos iš kelių kartų buvo pakeltos, jos ir dabar dar retai užtikrina senatvėje darbininkui ramų pragyvenimą. Todėl nerimsta kalbos apie jų pagerinimą. Bet šiuo tarpu pagerinimas gal pasireikš tuo, kad senatvės pensininkams bus užtikrintas nemokamas, ar bent dalinai nemokamas gydymas ligoje. Apie tokį socialinio draudimo pagerinimą kalbama ir kongrese.

Paprastai visi senatvės pensijų pagerinimai buvo kongreso priimti rinkiminiais metais. Tokie rinkiminiai metai bus ir 1960-ieji metai. Todėl tokiais metais lengviau tikėtis, kad socialinis draudimas bus pagerintas ir senatvės pensininkai bus aprūpinami remiamu gydymu.

Senatvėje ligos dažniau beldžiasi į žmonių duris, bet gydymasis iš senatvės pensijų yra veik neįmanomas dėl ligoninių, vaistų ir gydytojų patarnavimo brangumo. Kadangi senatvės pensininkai dažnai neturi nė laisvanoriško draudimo nuo ligos, tai gydymosi klausimas sename amžiuje yra labai skaudus klausimas. Išimtis yra karo veteranai, kurie yra gydomi federalinės vyriausybės lėšomis, bet didelė dauguma senų žmonių ligos atsitikime susiduria su nepakeliamu našta.

Ne tik senatvės pensininkams, bet ir visiems eiliniams žmonėms Amerikoje liga yra didelė prabanga dėl gydymosi brangumo. Didelė socialinio draudimo spraga čia yra priverstinio draudimo nuo ligos nebuvimas. Deja, ta spraga sunkiai užlopoma dėl gydytojų oroziacijos ir dėl „laisvo“ draudimo nemažo išsiplėtimo. Kas jau apsidraudęs, tas šiaip taip nuo ligos gali gintis, o kas to nenorėjo ar negalėjo padaryti, — tas tesizino...

APŽVALGA

MIZARA TARP VYSKUPŲ

Vot atėjo laikai! Rokas Mizara, lietuvišku bolševikų Amerikoje veikėjas, rusų armijai pasidavęs ir Lietuvoje bolševizmui rusų durtuvais įsigalėjęs, gavo rroos nuvėlti į Lietuvą ir ten jis lankė vyskopus, valgė nepaprastai gardžią kamendorių. Jis aplankė Starkevičių, lenkė taure su klebonais ir kalbino eilinius kamendorių. Jis aplankė net kunigų mokyklą — dvasišką seminariją ir su seminarijos rektoriumi kalbėjosi apie šio pasaulio gudybes.

Keista? Visai ne. Jeigu ne rusų armijos buvimas Lietuvoje, Rokui-Rojui, dargi nuvykus į Lietuvą, nebūtų buvę progos klabenti vyskupu ir seminarijos rektorių duris. Ir kokių galų bolševikiškas rektorius landžioti ras vyskopus ir klebonus? Ir koks reikalas būtų vyskupams ir kanauininkams leisti į kalbas su bolševikišku rektoriu, kuris kuniga pamatęs gatyvė nusipiauna, kad paralyžius jį neistiktų?

Rusų armijos buvimas Lietuvoje „situacija“ raketė. Dabar bolševikų rektorius gali landžioti pas vyskopus, o vyskupai ta rektoriui priima ir aiškina jam „bažnyčios laisvę“ ir kitas geradėjystes, kokias Lietuva turi iš rusų armijos buvimo Lietuvoje.

Kad Lietuvos vyskupai

turi priimti Mizarą ir su juo kalbėtis, kaip su oficialiu svečiu, tatau visai suprantama. Jie juk negali atsisakyti priimti NKVD agentu, kai tie juos aplanko. Negali atsisakyti jie priimti ne NKVD ideologijos rektorius, atvykusio ekstrapašnipinėti ir savo propagandai šį tą ir iš vyskupu išmelžti.

Bet kodėl R. Mizara taip susirūpino bažnyčios padėtimi Lietuvoje, kad jis, pasikolines ilgaveidės akis, landžiotis pas vyskopus ir klebonus, tą sunkiau suprasti. Argi jis nežino, kad jis Lietuvoje yra Paleckis ir NKVD globojamas agentas, kuri ir kunigai ir valdininkai turi priimti ir „pagal liniją“ painformuoti? Jei jis 'o nesupranta, tai jis žmonių santykių vaikų darželio mokslo nėra išėjęs. O jei jis supranta savo rolę ir visvien landžiotis pas vyskopus propagandai medžiagos ieškoti, tai jis yra egeru akių vyras, kuris gali drasiai ir patį Bimbą „sulytinti“.

Bolševiku „Laisvės“ rektorius Rokas-Rojus Mizara Lietuvoje aplankė vyskupą Maželi Telšiuose. arkivyskupo pareigas einanti kanauinink Stankevičius. vyriausią NKVD bendradarbių Lietuvoje, jis aplankė ir Kauno kunigų seminariją, kurios rektorius yra kun. Alf. Lapė. Apie kunigus bendrai R. Mizara sako:

„Lengva duonėlė, taip, Lietuvoje jie turi. Kiek kunigų suti-

DU ŽYMONS EUROPOS VYRAI

Prancūzijos prezidentas gen. Charles de Gaulle (kairė) sveikinasi su Vokietijos kancleriu Konradu Adenaueriu, kai šis praeitą savaitę lankėsi Paryžiuje.

Kas paklupdys Sovietų Sąjungą

V. KYMANTAS

Bolševikai ir savo partijos programoje, ir viešai pasisakydami neužmiršta pasigirti, kad jie esą už laisvą tautų apsisprendimą. Sovietų konstitucijoje yra ret pasakyta, kad kiekviena „broliška“ respublika, kuri dabar yra įjungta į Sovietų Sąjungą, gali iš sąjungos išėiti, jei tik pati to panorėtų.

Mes esame du kartus patyrę, kaip Maskva tikrumoje vykdo tą laisvo apsisprendimo pradą. Kai pirmojo pasaulinio karo pabaigoje bolševikai-rusai, sudarydami taikos sutartį su vokiečiais, buvo vokiečių priiversti atsisakyti Pabaltiję, jie tai padarė. Padarė pasisakydami, kod jie leidžia Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvai apsispręsti. Bet kaip tik raudonoji armija sustiprėjo, ji 1918 metų pabaigoje buvo Lenino pasiūta užgrobtį Pabaltiję ir Lenkiją. Vincas Kapsukas tebuvo Lenino valios vykdytojas.

Antrą kartą Lietuvą patyrė, kaip Maskva daboja tautų laisvo apsisprendimo tei-

šę 1940 metais, kai į Lietuvą vėl įriedėjo Sovietų tankai ir kai metai prieš tai Stalinas su Hitleriu buvo sutarę užgrobtį ir pasidalinti tarp Rusijos ir Vokietijos buvusius ne p r i klausomus kraštus. Pirmosios bolševikų okupacijos pasekoje, kaip ir carų laikais, liko Maskvos pavergta.

Dabar, nuo 1944 metų, Lietuva gauna jau kasdien pajauti, kas yra Maskvos tautinė politika. Lietuvių tautos masiniai trėmimai į Sibirą prasidėjo jau pirmaisiais okupacijos metais ir jie vykdomi iki šiai dienai, kad ir kitokiais kaip iš karto būdais. Ištremtųjų vieton Maskva grūda pas mus rusus, ir Lietuvos didesniuose miestuose rusai sudaro pusę gyventojų. Dabartinėje tarybinėje Lietuvoje rusai prižiūri Maskvos pastatytą Lietuvos „vyriausybę“, yra vyriausiais fabričių direktoriais, tvarko Vilniaus miesto reikalus, kieno ir kitų miestų reikalus, lenka ir mokyklas, prižiūri spaudą ir rašytojus, ir jau slenka kolūkių pirmininkais į lietuviškąjį kaimą.

Neseniai Paleckis, „Lietuvos prezidentas“, parašė Maskvos laikraštyje straipsnį apie tai, kad tarybiniam žmogui reikia švaresnį gyvenimą. Straipsnyje priminė, kad dažno kolūkininko troboje, dažnai net tarnautojo bute dabar aptiksi tarakonų ir blakių. Ar tik nėra Paleckis pagautas „revizionizmo“ dvasios? Ir ar neskelbia čia slapto minties? Prieš rusams ateinant, mes Lietuvoje jau buvome bebaigę bla-kes ir tarakonus išnaikinti. Tie sutvėrimai vėl grįžo Lietuvon kartu su komunistais iš Maskvos. Bet ar nereikia prezidentas Paleckis slapto minties, kad Lietuva, besigindama nuo rusiškų blakių, tikrumoje turi gintis nuo pačių rusų?

Nikita 1957 metais pasikėlė pramonės ir statybos „decentralizaciją“. Įsakymu iš Maskvos atskiroms Sovietų respublikoms turėjo būti leista laisviau tvarkyti savo pramonės ir statybos reikalus. Buvo ir Lietuvoje manyta, kad bus galima laisviau tvarkytis ir su įmonių

vadovybėmis, tad bus galima po truputį apsisvalyti nuo „tarakonų ir blakių“, tarant nuo rusų, kurie Lietuvoje užima vadovaujančias vietas. Iš tų lūkesčių beveik nieko neišėjo. Laisvės laisvai tvarkytis nesusilaukta, „tarakonai“ tebesėdi savo vietose ir punta, pastangos lietuvių surusinti dar padidėjo.

Šių metų pradžioje pasikėlta Sovietuose mokyklų reforma dabar vykdoma ir Lietuvoje. Į lietuviškas mokyklas dabar įvedama daugiau rusų kalbos. Yra Lietuvoje ir grynai rusiškų mokyklų ir jų skaičius pagal paskutinius potvarkius iš Maskvos bus padidintas. Naujam mokyklų įstatyme pasakyta, kad lietuvių vaikams gali lankytis rusiškose mokyklas, jei to panorėtų jų tėvai. Aišku kam tas pasakyta. Ir pas mus atsirs Maskvos pataikūnų, visokie sniečkai ir niunkos, kurie, Maskvai įsipirsdami, pradės savo vaikus siųsti į rusų mokyklas. Jei dar prisiminsime, kad rusų kalbą reikia vartoti, susinešant su Maskva raštu ar gyvu žodžiu, susiduriant su rusu pačioje Lietuvoje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje susirinkimuose, mokykloje, spaudoje, geležinkeluose ir da daug kur, bus aišku, kad komunistinė Maskva daro daug daugiau pastangų Lietuvą surusinti, kaip tai buvo daroma carų ir Muravjovo-Koriko laikais. Apie tai ir vėl tenka kalbėti, nes, kaip minėjau, pastaruoju laiku iš Maskvos duotas įsakymas padidinti rusiškų mokyklų skaičių Pabaltijėje ir Ukrainoje.

Rusiniom politiką Maskva vykdo ne tik Pabaltijėje. Tą patį ji daro ir Sovietų rytuose. Ateina žinių iš Kazachstano, kad ir ten priplūdo rusų, kad jie ir ten užima visas geresnes vietas, darosi vietos žmonių „mokytojai“, gi tikrumoje darosi jų valdovais ir okupantais. Bet ir ten jie susilaukia tų pačių rezultatų, kaip ir Lietuvoje — vietos žmonių piktos neapykantos ir noro nusikratyti svetimu jungu. Patys Maskvos laikraščiai rašo, kad girdi Kazachstano „nacionalistai“ reikią didelio nepatenkinimo, kad Maskva siūnia ir pas juos rusus, kad tie užima Kazachstane visas geresnes vietas krašto administracijoje ir krašto ūkyje, kad vietos gyventojai pas save namie yra nustumiami į pakutines vietas. „Nacionalistai“ reikalauja, kad visi atėjūnai turėtų mokėti vietos žmonių kalbą.

Tur būti Kazachstane yra blogiau, kaip rašo Maskvos laikraščiai. Tie „kazachai“ turi savo seną istorinę praeitį. Turi savas tradicijas, kalbą ir kultūrą, turi savų inteligentų, kuriems Maskvos batas labiausia mina ant kojų. Iš jų nepasitenkinimas eina į savą liaudį ir virsta pasipriešinimu. Kai to pasipriešinimo Maskvos grobiam viešpatavimui vis daugiau atsiranda Kaukaze, Ukrainoje, Pabaltijėje, kartu su laisvės reikalavimu visoje Sovietijoje, tautinės laisvės reikalavimas atskiroms Maskvos chanato pavergtoms tautoms artimesnėje ar tolimesnėje ateityje, atrodo, sudarys tą sprogstamąją medžiagą, kuri lems komunistinio režimo Rušijoje likimą.

Kas savaitė

Antarktika be ginklų

Po kelių savaitių derybų susitarta, kad Antarktika, žemynas apie pietinį žemės ašigalį, maždaug tokio didumo kaip Europa, nebus naudojamas karo reikalams. Nė viena valstybė Antarktikoje nekurs kariškų bazių ir nelys ten su savo ginklais.

Taip pat ir Antarktikos padalijimas tarp įvairių valstybių lieka šiuo tarpu nesprenžiamas. Į Antarktikos žemes reiskia pretenzijų daugelis valstybių. Tik Amerika nėra pareiškus jokių pretenzijų, bet, jeigu prieitų prie dalybų, tada ir Amerika pareikalautų saudalies.

Šiuo tarpu susitarta, kad Antarktika yra visiems prieinama mokslo reikalams, bet nė viena valstybė ten negali kurti kariškų bazių ir net sutarta šitą susitarimą kontroliuoti, kad niekas jo nelažytų. Tai pirmas susitarimas dėl kontrolės, o tas klausimas daugiausiai ginčų ir kelia kalbant apie nusi-ginklavinimą, ar bent dėl ginklavinimosi aprėžimo. Pirmas, tegu ir nežymus žingsnis, visgi padarytas.

Brazilijos maištas

Nespėjo Lotynų Amerikoje sumazėti diktatorių skaičius, kaip ir vėl pasikėlė Brazilijos karo aviacijos kariai su savo maištu. Pirmos žinios apie maištą yra dar neaiškios, bet ir iš jų jau aišku yra, kad kariai sukilo su tikslu nuversti gyventojų rinktąjį prezidentą Kubitschek'ą. Savo pirmame pasisakyme maištininkai kaltina vyriausybę, kad ji priveisusi krašte bolševikų ir ko tai dar.

Brazilijos vyriausybė sako, kad maištininkai bus sudrausti. Krašto apsaugos ministeris tvirtina, kad armija „atliks savo pareigą“. Gal taip ir bus. Bet pats faktas, kad karininkų dalis griebiasi ginklo prieš savo krašto vyriausybę, rodo, jog diktatūrligė nėra dar išgyventa didžiausioji Pietų Amerikos valstybė.

„Seimos reikalas“

Jėzuitas J. Venckus, bostoniškams šiek tiek pažįstamas iš vienos paskaitos apie Ispanijos Franko „gerasirdiskumą“, ėmėsi aiškinti pranciskų „Darbininke“ Darvino mokslą. Aiškino jis per du numerius ir visą jo aiškinimą galima suvesti prie tokio jo paduodamo pamokymo:

„Karta kapelionui (mokykloje) aiškinant šią tikėjimo tiesą (kad Dievas sutvėrė žmogų) berniukas klasėje šūktelėjo: 'mano tėvelis aiškina, kad mes paeiname iš beždžionės!' Kunigas ramiai atsakė: 'Vaikeli, mes čia nesikišame į jūsų seimos reikalus'“.

Sąmojingas kunigo atsakymas berniukui jėzuitui Venckui ir dabar prie širdies. Kaip gera būtų, jei visus paklydėlius galima būtų „išvesti iš beždžionės“ ir tuo būdu nemalonų klausimą baigti. Gera būtų, bet deja...

Deja, pats jėzuitas Venckus turi pripažinti, kad gamtos mokslai po Darvino pasidarė visai kitokie negu jie buvo prieš Darviną. „Seimos reikalais“ atsikalbėti nebegalima.

Darvinas laimėjo, bet je-

zuitai dėl to visiškai nesidėda pralaimėje. Apie tai teks plačiau pakalbėti prie progos.

Didvyriai skundžiasi

Prieš keletą metų Sovietų Rusijoje buvo karšta propaganda už naujų žemių plėsimą ir dirvonų išnaudojimą Kazachstano platybėse. Jauni žmonės buvo raginami ir tempte tempiami į „naujas žemes“. Daug jaunų žmonių ten išvyko ir pradėjo naudoti kviečių auginimui milžiniškas to krašto platybes.

Dabar tie jauni žmonės skundžiasi, kad jie yra visų užmiršti. Javus jie augina, bet krautuvėse negali nusipirkti daržovių, sakosi visai nematę dešrų, kai kada po dvi dienas jie negauna nė duonos nusipirkti. Metus ir kitus jie sakosi kentėje, bet dabar jų kantrybė priejo liepto galą ir jie šaukiasi pagalbos. Jie reikalauja, kad jiems į krautuves būtų pristatoma būtiniausių prekių! Sovietų spauda jiems lyg ir pritaria, bet nuo spaudos pasisakymų iki pilnų krautuvių kelias yra ilgas, ypač jis ilgas biurokratų viešpatijoje — Sovietuose.

Erdvės keliauninkas

Pereitą savaitę Amerikos mokslininkai paleido į erdvę gyvą keliauninką, vieną beždžionę. Gyvulėlis iškilo raketėje 55 mylias į aukštį, bes ir paskui nusileido toje pačioje raketėje į Atlanto vandenyną, iš kur ji buvo karo laivo išgelbėta.

Ne pirmą kartą raketa iškėlė gyvius į erdvę. Rusai buvo iškėlę į aukštį šunį satelitę, kur jis nugaišo, amerikiečiai yra iškėlę beždžionę, kurios grįžo į mūsų žemę. Šį kartą bandymas tuo įdomus, kad beždžionė buvo iškelta raketėje, kuria kada nors ir žmogus kelsis į aukštąsias dausas. Tam svarbu, kad iškeltas į aukštį žmogus galėtų grįžti į mūsų nuodėmingą žemę ir nepalikytų erdvėje, kaip siela klajoklė.

Bandymų bus ir daugiau. Klausimas, kas pirma pasieks erdvę — amerikiečiai ar rusai?

Vengrijos klausimas

Jungtinių Tautų seimas nutarė posėdžiauti vieną savaitę ilgiau ir per tą laiką apvarstyti „Vengrijos reikalą“. Tą klausimą seimas turėjo svarstyti jau praėjusią savaitę, bet nesuspėjo, įsikišo Alžyro ginčas...

Tuo tarpu Vengrijoje komunistai turėjo savo kongresą ir klausėsi Chruščiovo, Budapešto budelio, išminties. Chruščiovas aiškino, kad vengrų sukilimą 1956 metais išsukė stalinizmo klaidos ir jo paties kalbą 20 sovietų kompartijos kongrese, kur jis nuvainikavo budelį Staliną. Dabar, pagal Chruščiovą, tokios klaidos nebeapsikartos, o kad nebūtų abejonių, rusų armija ir toliau lieka Vengrijoje. Lieka neribotą laiką ir lieka tam, kad vengrai ir vėl nebandytų nusikratyti komunistinės diktatūros jungo.

„Klaidų nebebus“, bet nelaimingi vengrai vis bus rusų durtuvų dabojami, kad jie nepaklųstų.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAMO
TAS DUONOS NEPRAUO

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Lietuvių Studentų Suvažiavimas

Lapkričio 27-28 dd. Chicagoje Conrad Hilton viešbutyje įvyko metinis Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas. Dalyvavo virš 200 atstovų iš įvairių vietovių ir universitetų.

Salia eilinių Sąjungos organizacinių klausimų buvo keletas aktualių paskaitų, kaip: "Santykiai tarp jaunimo organizacijų: kova ar bendradarbiavimas" (V. Kavolis, V. Vardys, moderatorius A. Mickevičius), "Žvilgsnis ateitin" (E. Kaminskis, L. Mockūnas, R. Stakauskas, moderatorius R. Maželis), "Lietuviai išeiviai ir politika šiandien" (M. Mackevičius, J. Paplėnas, K. Šidlauskas ir inž. Narutis, moderatorius Julius Šmulskystys), "Išeivis lietuvis studentas" (I. Užgiriene, K. Skrupskelis, S. Šimoliūnas, moderatorius A. Iljasevičius), "Aš, Amerika ir Lietuva XX amžiaus antroje pusėje" — Jonas Mekas.

Visos paskaitos buvo pačių studentų paruoštos ir svarstomos. Tik viena "Lietuviai išeiviai ir politika šiandien" buvo paruošta keturių politinių srovių atstovų, kurie atvyko paskaityti akademiniame jaunime, kaip jų srovės šiandieną žiūri į mūsų politiką. Toji paskaita ilgokai užsitęsė ir parodė atskirų srovių pažiūrą, kaip reikia veikti ir kas reikia nurodyti jaunimui.

Krikščionių Demokratų pirmininkas dr. K. Šidlauskas savo paskaitą skaitė 30 minučių. Jis išdėstė, kad reikia remti VLIKą, ALTA. Pasmerkė Stasio Lozoraičio laikyseną, taip pat neigiamai nušvietė Nepriklausomybės Tautos ir Frontininkų veiklą, kaip atskilusių nuo vienybės ir savo laiką net bandžiusius ardyti VLIKo veiklą.

Lietuvos Valtiečių Liaudininkų Sąjungos atstovas Mečys Mackevičius (savo paruoštoje paskaitoje apžvelgė Amerikos lietuvių veiklą ir nuopelnus nuo lietuvių išeivijos atsiradimo šioje žemynėje. Jis pavyzdžiais nurodė, ką nuveikė SLA bei kitos organizacijos nuo 9-to šimtmečio pabaigos ir tai vis darbas tada buvusių jaunų studentų lietuvių, kurių jau šiandieną yra nemaža mirusių, kiti pa-

siekę vyresniojo amžiaus daktarai, inžinieriai, advokatai ir t. t. Prelegentas nurodė, kad paprastai iki šiol vis daug kalbama apie jaunimą, bet už jį kalba jau senesniojo amžiaus žmonės, todėl ragino jaunimui pačiam apsispręsti ir veikti. "Nelaukite, kol seniai Jus pakvies, patys turite išsikviesti sau tinkamą vietą" pareiškė prelegentas.

Diskusijų metu apie tuos samprotavimus pareiškė savo nuomonę jaunųjų veikėjų atstovas Valdemaras Adamkavičius. Jis pasisakė, kad tokia jaunimo taktika būtų irgi nepateisinama, išeitų, kad jaunimas turėtų skelbti kovą seniems veikėjams veteranams ir užsipelniusius asmenis savo vežlumu ir jėga stumti iš veiklos. Jei kuris veteranas tęstų darbą iki 100 metų, tai jaunimas bekovodamas pats pasiektų 75 metų.

Tautinės Sąjungos atstovas J. Paplėnas pareiškė kiek kitokią nuomonę mūsų veikėjų atžvilgiu. Jo manymu, dabartiniai veiksniai apsilėdę, pasenę ir mažai teturi Lietuvos reikalų supratimo. Kaip charakteringus pavyzdžius J. Paplėnas nurodė 4 netolimos praeities atsitikimus: 1) Jaunimo peticiją, 2) Vatikano įvykius, 3) Sportininkų išvyką į Pietų Ameriką ir 4) O. Milašiaus minėjimą Paryžiuje.

Visiems tiems reikalams buvo prašyta veiksmų paramos, bet iš niekur negauta. Visur buvo neigiamai atsakyta. Tik dėka jaunimo vežlumo ir Lietuvos reikalų supratimo buvo įvykdyti šie uždaviniai. Kada jaunimas rinko peticiją, abejingai veiksmų ir mūsų senųjų žiūrėta, bet kada darbas buvo atliktas, tai prezidentūroje prie foto objektyvo jau atsirado ir jie, panašiai buvo ir kitais atvejais. Prelegento nuomone, mūsų veiksmų veikloje pilnas sustingimas, ne pažanga, bet atžanga ir jei reikia įvesti naujų jėgų, tai reikia laukti kieno nors mirties, kaip pavyzdį nurodė A. Olio mirtį, kada į ALTA galėjo įeiti jaunesnis. ALTO adresu J. Paplėnas pareiškė, kad jis žengia atgal, bet ne pirmyn. Lygiai pasmerkė VLIKą ir taip pat Nepriklausomybės Tarką, kurie savo veiklos nepateisina ir siūlė kurti naują politinį centrą rinkimo būdu, kur būtų daugiau įtraukta

ERIUKAS — ČEMPIONAS

Chicagoje žemės ūkio parodoj šitas 95 svarų ertukas gavo pirmąją dovaną. Su juo varžėsi 257 jo "tautiečiai". Jį laiko jo savininkas Aime Frank Real iš Kerrville, Tex., kuris į parodą atvežė tik šita ertuką, nors jis avių turi 2,309.

jaunų jėgų. Jaunimui konkreciai dar siūlė veržtis į Amerikos spaudą ir didžiasias partijas, kad ateityje galėtų skinti sau kelią į kongresą ir kitas atsakingas politines vietas, kur galima būtų daugiau ir Lietuvos reikalą kelti.

Frontininkų atstovas pasakė ugningą kalbą, kiek kitokią pobūdžio kaip ankstesnieji prelegentai. Jis politiką ir surištą su ja veiklą padalino į dvi grupes: taikos meto politika ir karo meto politika.

Imdamas šiandieninę okupuotos Lietuvos padėtį ir veiksmų kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo, dabartinę veiklą jis sulgydino su karo meto politine veikla. Todėl, pranešėjo nuomone, kaip kad ir karui prasidėjus lietuviams sukilus ginklu vyti iš savo krašto bolševikus okupantus, niekas neklausė, kokiai grupei ar partijai kas priklausė, taip dabar lygiai visi turi eiti kovon prieš bolševizmą.

Jis nurodė pavyzdžius, kad Chruščiovui atvykus į JAV, kai kur buvo organizuojami protesto mitingai ir eisenos, bet girdėjosi iš studentų pasakymų — "Politika mus nedomina ir mes nedalyvausime". Tokią laikyseną prelegentas pasmerkė. Kiek liečia kovą su bolševizmu nei vienas negali likti nuosaliai. Čia yra gyvybės ir mirties klausimas. Kas sakosi, kad jo nedomina politika, tas bus to paties komunizmo sutriuškintas. Jis nurodė, kad niekas nežino, kur rengia bolševikai savo smūgį, tad dėl to visi turi budėti ir kovoti.

Po to, dar buvo kiekvienos grupės atskiri pasisakymai ir diskusijos. Prelegentas pristatė Julius Šmulskystys.

A. Wells — susisieikimo teismo pirmininkas

Chicago miesto teismo teisėjas Alfonsas F. Wells paskirtas pirmininkauti susisieikimo (trafiko) teismui. Jo žinioje bus keli teisėjai ir apie 500 tarnautojų. Be to, jis pirmininkaus specialiai 9 asmenų komisijai, kuri rūpinasi kaip pagerinti susisieikimą Chicagoje. A. Wells yra 2 kartą buvęs

Chicago Lietuvos Tarybos pirmininku, dabar yra jos sekretorius ir dalyvauja daugelyje lietuvių organizacijų. Linkėtina jam sėkmės šiose atsakingose Chicago didmieščio pareigose.

Kipro Bielino "Penktieji Metai" pasiekė chiegiečius

Chicagoje jau gauta neseniai iš spaudos išėjusi mūsų veterano veikėjo Kipro Bielino "Penktieji Metai". Tai yra labai įdomus leidinys, būtinas kiekvienam lietuviui perskaityti. Jame atvaizduojamos mūsų tautos kovos už laisvę ir gerbūvį su rusų caru.

Knyga galima gauti pas Pijų Venclovą, 6324 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill. Telefonas PROspect 6-0174.

Lituanistikos mokymasis Chicagoje

Chicagoje sėkmingai veikia Aukštesnieji Lituanistikos Pedagogikos kursai. Jų tikslas ir paskirtis paruošti lituanistikos mokytojus būsimoms kartoms, kada sernesnioji karta pasens ir išmirs.

Kursus lanko 18 klausytojų, tai yra daugiausiai studentai. Jose dėsto patyrę lituanistai ir istorikai: A. Liaugminas, kursų direktorius, lektorai — dr. P. Jonikas, A. Dundulis, Liulevičius, dr. V. Sruogienė, O. Krikščiūnienė.

Naujų bendradarbių pobūvis

Lapkričio 28 d. "Naujų" patalpose to laikraščio administracija buvo suruošusi savo bendradarbiams, korespondentams pobūvį. Dr. P. Grigaičiui jį pradėjus ir pasvarčius laikraščio reikalus, visi dalyviai buvo pavaizinti.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. AM 102.7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto.
Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmadienį 7 val. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Dalyvavo apie 30 bendradarbių ir korespondentų.

Pagerbtas Chicago Balso pirmininkas

Lapkričio 22 d. Jaunimo Centro namuose buvo suruoštos Chicago Balso pirmininkui kun. St. Santarui pagerbimas jo kunigavimo 25 metų proga. Pagerbimu rūpinosi Balso veikėja St. Semėnienė. Pobūviui vadovavo kun. A. Juška, gi pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. Baltinis. Sveikinę jį linkėta daugelis asmenų: L. Šimutis, N. Gugienė, dr. P. Daužvardis ir kiti. Dalyvavo apie 200 asmenų.

Antano Smetonos koncertas

Lapkričio 29 d. Lietuvių Studentų Sąjungos Chicago skyrius Jaunimo namuose, globojant atitinkamam komitetui, daugiausiai iš tautininkų sluoksnių, buvo suruoštas jamojo pianisto A. Smetonos koncertas. Buvo pilna salė dalyvių. Pianistas pasirodė labai gerai.

HUDSON, MASS.

Mirė dar 5 lietuviai

Vėl 5 lietuviai amžinai išsiskyrė iš mūsų tarpo: Tomas Orlauskas, 72 m.; Jonas Greska, 72 m., kilęs iš Zasių parapijos; Marijona Papiuskiene, 72 m., kilusi iš Gegužinės parapijos, "Keleivio" skaitytojas Jonas Taurušinas, 64 m., kilęs iš Deltuvos parapijos, ir Petras Stonis, 78 m., kilęs iš Upninkų parapijos. Visi palaidoti parapijos kapuose. Išsekėties ramiai, o likusiems artimiesiems reikiama gili užuojauta.

Gimusių praeitame šimtmety mūsų miestelyje jau nebedaug beliko, o kurie liko, tai daugiau yra moterų.

Nyksta ir komunistai

Prieš kelias dešimtis metų jū čia nebuvo galima apsiginti, atvažiuodavo iš visų kampų ir visokiems reikalams prašė pinigų. Buvo čia atvykęs kalbėti net pats Amerikos komunistų vadovas William Foster. Nors skelbimai buvo išspausdinti ir išplatinti anglų kalba, bet susirinko tik lietuviai, viso velnio tuzinas: 4 moterys ir 9 vyrai. Vedėjas Fosterį pristatė lietuviškai.

O Prūsėka su Bimba čia buvo nuolatiniai svečiai. Vienas žemaitis verslininkas iš miesto valdžios už keilolią šimtų nupirko seną mokyklos namą ir padovanojo bolševikams. Šie namą sutvarkė, įstėgė jame klubą arba geriau pasakius paprastą smulkę, ir susivedę našles ūliuodavo.

Bet šiandien jau vieni išmirė, kiti rankos dreba ir nebegali iš krano alaus stiklinę įpilti, todėl nutarę tą biznį uždaryti, namus paroduoti ir pinigus pasidalinti.

Yolis

BROOKLYN, N. Y.

Pasveikinimas

Sveikiname Veroniką ir Marceliną Stukius, gyv. 1732 Mehanen gt., jų vedbinio gyvenimo 50 metų suakties proga ir linkime jiems dar ilgų ilgų laimingų metų!

B. Pugzlienė su šeima

LAWRENCE NAUJENOS

SLA 2-sios apskr. suvažiavimas

Jis buvo lapkričio 23 d. Lietuvių Pil. Klubu salė. Jį pradėjo 41 kp. J. Savulionis. Suvažiavimui vadovauti jį pakvietė apskr. pirm. J. Arlauskas.

Atstovai, kurių buvo 27 iš 7 kuopų (nuostabu, kad didžiausia 43-ji kuopa neat-siuntė nė vieno atstovo), rimtai svarstė susivienijimą liečiančius reikalus. Placiai svarstyta ir Laisvės Varpo radijo rėmimo reikalus.

Apskrities komitetas paliktas senasis. Nauju visepirmininku išrinktas L. Paulauskas iš Lowellio.

Posėdžiui pasibaigus, 41 kuopa atstovams ir svečiams surengė vakarienę, kurią tvarkė kuopos pirm. J. Savulionis. Tarp kitų kalbėtojų buvo ir dr. D. Pilka, kuris pasakė trumpą, bet gražią kalbą.

SLA 41 kp. susirinkimas

Gruodžio 20 d. 1 val. popiet Lietuvių salėj bus SLA 41 kuopos narių mėnesinis susirinkimas. Visi nariai dalyvaukime, nes, be kitų svarbių klausimų, jame bus nominuojami Centro Vykdomosios Tarybos nariai.

ALTO susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrta susirinkimas bus gruodžio 13 d. Lietuvių Pil. Klubu salė. Visi atstovai būtinai dalyvaukime!

Operuotas W. Legūnas

Įvairių organizacijų buvusiame veikliame nariui Williamui Legūnui Bostono ligoninėje buvo padaryta operacija. Ligonis jau grįžo namo ir gydytojo priežiūroje sveiksta. Linkime greičiau pasveikti.

Mirė A. Stundzienė

Lapkričio 18 d. Clover Hill ligoninėj mirė Ona Stundzienė (Solomonas), Miesto mokyklų komiteto nario John Stundzos motina. Velionė gimė ir augo Lietuvoje Panemunėje, atvykusi į Lawrence, netrukus ištėkėjusi už Antano Stundzos, kuris mirė prieš porą metų. Ji priklausė Moterų Adoracijos Dr.-jai, Lietuvių Moterų Filiečių Klubui, Lietuvių Tautiškaip parapijai.

Laidotuvsė dalyvavo net pats miesto majoras John Buckley ir kiti miesto aukšti pareigūnai, o taip pat daug citų tautų žmonių. Palaido-ja Lietuvių Tautinėse kapinėse iš C. Volungus koplyčios.

Paliko liudinčius dukterį Emiliją Stundzaite ir sūnų John Stundzą su šeima. Išėkis, Ora, ramiai šio krašto šalioj žemėj, o Tavo likusiai šeimai reikiu gilia užuojauta.

Vandalai vis tebesiaučia

Sode prieš miesto salę yra seniai pastatytas didelis gražus paminklas, kurį vandalai buvo nuvertę. Jį atstatyti miestui kainavo \$1,500. Jį nuvertusieji niekšai nesurasti.

Lapkričio 26 d. naktį tokie pat niekšai įsiveržė į Richard F. Condon miesto

aerodromo senąjį pastatą N. Ardoverį, išdaužė langus, duris ir kitką.

Tą pačią dieną vandalai norėjo įsilausti į Kennedy plaukiojamąjį baseiną, bet neįsilausė, pasitenkino 80 svarų cementinį dangtį nu-nešę apie 10 pėdų.

M. Stonie

NEW YORK, N. Y.

Lietuvos pasiuntinybės Brazilijoje rūmų konkursas

Brazilija statosi naują sostinę Brasilią, kur yra paskirtas sklypas Lietuvos Pasiuntinybei. Nors dar neaišku, ar naujus rūmus bus galima greitai statyti, Lietuvos Pasiuntinio min. F. Meierio iniciatyva Pasaulio Liet. Inž. ir Archit. S-ga suruošė konkursą tarp lietuvių architektų pasiuntinybės rūmų eskiziniame projekte. Lapkr. 28-29 New Yorke posėdžiavo konkurso Jury Komisija: pirm. arch. Kazys Kriščiukaitis (iš Bostono), nariai: arch. Br. Elsbargas, inž. J. Gimbutas, arch. Vl. Švapis ir inž. Art. Novickis. Gauta vienuolika projektų. Pagal komisijos balsų daugumą, premijos paskirtos šioms architektams: I-moji Edm. Arbui -Arbačiauskui iš Sacramento, Calif.; II-ji Algim. Zemaičiui iš Čikagos ir III-ji dviem autoriams, patiekusiems vieną projektą: Vyta. Germanui ir Kest. Jecui iš Čikagos. Premijas suaukojo PLIAS nariai.

J. Gbt.

JIS DAR DERĖSIS

Transporto unijos prezidentas Michel Quill žada daryti su autobusų savininkais Niujorke, todėl streikas atidėtas 2 savaitėms.

DETROIT, MICH.

Veryksta valstybei pinigų auti

Mūsų valstybei trūksta pinigų, bet naujų pajamų altinių ji nesugeba surasti. Jau beveik ištisi metalai, tai norima išleisti padidintą pyvartos mokestį (sales ax), kuris duotų per 100 mil. pajamų.

Dabar to mokesčio imama 3%, valstybės seimelis buvo nutaręs jį pakelti iki 4%, bet aukščiausias teismas jį panaikino. Gubernatorius Williams (demokratas) siūlė pakelti mokestį tiems, kurie dides pajamas, bet jis buvo atmestas.

Visoki "lobistai" stengiasi apginti turčių reikalus, kad nebūtų įvesti tokie mokesčiai, kurie labiau juos spautų.

M. L. B.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Alaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Įspūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Įspūdžiai iš Meksikos; Eulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ešeras, kuriame žmogus nesketa; Nuklmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunytės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai; Upė po lėme; Žuvys be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su grafišiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

J. Paleckis ragina kovoti su blakėmis

(E) Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininkas J. Paleckis Maskvos laikraštyje "Izvestija" ir Vilniaus "Tiesoj" parašė straipsnį, kuriame Sovietų Sąjungos gyventojus ragina stipriau kovoti "su musėmis, tarakonais, blakėmis ir kita šlykštyne". Ragina įsirengti geresnes prašyklas, išviesiti ir apskritai daugiau žūrėti švaros. Jo straipsnyje yra ir toks sakiny: "Sakykite, visko turi kolūketis, jo materialinė padėtis gera, o gyvena žmogus taip, kaip kad gyvena jo senolis: ir prausiasi pasistatęs kibirą, ir paršeli laiko pirkioje, ir miega be paklodės, nors ir guli ant brangios lovos". Priekaištuoja Paleckis ir dėl kaimų namų stogų, kurių "daugelis stovi apgriauti".

Kažin, ar čia vien tik kaimiečių ir prižiūrinių kaimo pareigūnų apsilėidimas. Ar tik čia neatsiskleidžia varginga kolchozininkų būklė sovietinėje santvarkoje? O kai dėl apgruvusių stogų — jei žmonės gyvena neviltyje, jei nežino, kiek ilgai savo lūšnoj liks ir jei iš niekur negauna medžiagų namams remontuoti, ką jie turi daryti? Tai vis "pasiturinio sovietinio gyvenimo" vaizdai...

Birštono elektrinė jėgainė būsimi keliais kartais galin-gesnė už Kauno HES

(E) Kaune įvyko mokslinė-techninė konferencija Nemuno elektrifikacijos klausimais. Dalyvavę daugiau kaip 150 specialistų. Konferenciją suaukė Mokslų Akademijos Energetikos ir Elektrotechnikos Institutas. Su pranešimais dalyvavo A. Zukauskas, M. Lasinskas, V. Stukas, Maskvos "Hidroergoprojekt" Instituto darbuotojai Seinman ir Chanin. Dalyviai apsvaistė rekomendacijas prie Nemuno statyti iš viso 6 elektrinės jėgaines. Stambiausia iš jų būtų Birštono jėgainė, netoli Birštono kurorto, kur upė sudaro didžiulę kilpą. Birštono jėgainės pajėgumas būtų kelis kartus didesnis už Kauno. Tos jėgainės energijos savikaina galėsianti būti 4-5 kartus mažesnė, negu naujausiose, kad ir labai ekonomiškos šiluminės elektrinės. Buvo kalbama ir apie projektuojamąją jėgainę prie Jurbarko, kurios statybai jau ruošiami projektai.

Kolchozams įbruko sugedusius traktorius

(Elta) Jau kai buvo vykdomas MTS (Mašinų-traktorių centras) inventoriaus pardavimas kolchozams, tai ne tik mūsų, bet ir sovietinėje spaudoje buvo užuominų, kad kolchozai yra verčiami aukštomis kainomis perimti seną, nusidėvėjusį "trantą". Praktika parodė, kad tikrai taip ir buvo. Lietuvos Komunistų Partijos centro komiteto žurnale "Komuniste" (š. m. spalio mėn. laidoje) straipsnyje "Spręstini klausimai" gana atvirai pripažįstama, kad "rajo (Nemenčinės) kolūkiai techniką iš MTS pirkę jau gerokai susidėvėjusią ir darbų eigoje teko

daug senų bei sulūžusių dalių pakeisti naujomis... Buvo daug atsitikimų, kai karšto darbymečio metu technika prastovėdavo vien dėl atsarginių dalių trūkumo... Turint galvoje, kad traktoriai daugumoje seni ir jų dar nepakankamas kiekis, priverstiniai prastovėjimai darbymečio metu labai nuostolingai atsiliepia laukų darbams. Šiais metais žiemkenčių sėja ir rudeninė arima... kolūkiai uždelsė vien dėl to, kad laiku negalėjo gauti atsarginių dalių".

Tuo, žinoma, nusiskundžia ne vien tik Nemenčinės rajono kolchozai. Kolchozams buvo įbrukti seni, nusidėvėję traktoriai, kuriuos sovietinė valstybė būtų turėjusi jau greit nurašyti ir susidėvėjusio inventoriaus sąskaitą. Kolchozai už juos turėjo atsiskaityti gera kaina, o visvien negali tais traktoriais kaip reikiant pasinaudoti, nes jie nuolat genda, o atsarginių dalių trūksta.

Geriau naują traktorių pirkti, negu seną remontuoti

"Komunistas" atidengia dar vieną reikšmę, kurį taip pat keistokai apibūdina sovietinės valstybės žmonės. Ne visi kolchozai turi techniką ir įrengimų savo traktoriais remontuoti. Daug kur buvusios MTS-tys buvo paverstos į RTS (Remonto technikos stotis), kurios už atlyginimą remontuoja kolchozų traktorius ir kitas mašinas ir parūpina atsargines dalis. "Komunisto" straipsnyje nurodoma, kad RTS remontą atlieka "nekokybiškai" ir, kas kolchozams nemaloniausia, už stacijas pleskiskais kainas. Dėl to tarp RTS ir kolchozų kyla ginčai. Analizuojant traktorių remonto ir naujų traktorių (DT-54) kainas, išryškėjo žymus tų kainų nesuderinimas. Traktorių remonto kainos padidėjusios tiek, kad šiuo metu siekia 12-15.000 rublių, o kartais net iki 18.000 rublių. Tuo tarpu naujas traktorius DT-54 kainuoja 25.000 rublių. Kolchozams apsimoka geriau naują traktorių pirkti, negu seną remontuoti... Visa tai rodo, kaip sovietinė valstybė elgiasi su kaimo kolchozais ir kaip nesuvartojta iki šiol yra žemės ūkio mechanizacija.

Nėra miltų, pieno ir kt.

Pati Vilniaus Tiesa rašo, kad "spalio mėnesį Veisiejų vartojų kooperatyvo parduotuvėse nebuvo margarino, aliejaus, sviesto, jokių dešros, miltų, pieno ir pieno gaminių, smulkaus cukraus, stigo ir eilės pramoninių prekių".

Panašiai būvę Kuršėnų rajono Pavėnčių vartojų kooperatyvo parduotuvėje prie Vindėgių durpyno. Vilkijos miestelyje iki šiol nėra prekiaujama pienu ir pieno produktais, o mėsos parduotuvėse mėsa būnanti tik 2-3 kartus per savaitę ir dažniausia tik vienos rūšies.

Suvažiavo, paplojo ir išsivazinėjo

Lapkričio 24 d. susirinko Lietuvos Aukščiausioji Taryba (parlamentas), ir kitą dieną išsiskirstė, bet ji spėjo patvirtinti planą Lietuvos liaudies ūkiui išvystyti, pri-

Liėtuvas laisvė visus liečia

VLIKO MEMORANDUMAS EISENHOWERIUI

Ryšium su Vakarų didžiųjų valstybių viršūnių konferencija, kuri įvyks š. m. gruodžio 19 d. Paryžiuje, o taip pat JAV prezidento kelionės į įvairius kraštus proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas įteikė prezidentui Eisenhoweriui memorandumą Lietuvos bylos reikalu. Savo memorandume VLIK pabrėžia, kad Lietuva yra užinteresuota tarptautinės įtampos atlydžiu ir kad lietuvių tauta vertina Amerikos pastangas siekti teisingos taikos. Sovietai tačiau, laikydami Lietuvą ir kitas Rytų Europos tautas pavergtas, tuomet pat kelia ir didina tarptautinės padėties netikrumą. Vakarų valstybės, kurios bandė kelias atvejais Teherane, Jaltaje, Maskvoje, Potsdame ir Genevoje tvarkyti Europos reikalus, turėtų dabar baigti tą uždavinį ir pasiūlyti sovietams konstruktyvią taikos programą, kuri laiduotų Lietuvai ir visoms Europos tautoms laisvę ir nepriklausomybę. Pusiaur priemonės gali tiems reikalams tik pakankinti ir sustiprinti Maskvos pozicijas, kas vėliau atsisiegtų prieš pačius Vakarų.

VLIK pripažįsta, kad dabartinioji tarptautinė padėtis reikalauja tam tikro lankstumo diplomatinėse žygiuose, tačiau kartu pabrėžia, kad būtų tragiška, jei tas lankstumas sutiktų su Sovietų Sąjungos reikalavimais naujų koncesijų Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų teisės sąskaita gyvenimo laisvai savo laisvų rinki-

my keliu pasirinktoje politinėje ir socialinėje — ūkinėje santvarkoje. Tam sudaryti reikalingas sąlygas, sovietai turi pirma iš tų kraštų pasitraukti.

Lietuvos laisvės byla yra visos Europos laisvės ir saugumo reikalas. Lietuvių tauta tikisi todėl, kad Vakarai pagalbės jai laisvės kovoje. Tos paramos ji yra pilnai nusipelnusi. Nuo 1940 m. Lietuva paaugojo per 30.000 gyvybių už laisvę. Per tą patį laiką 350.000 lietuvių buvo Sovietų Sąjungos ištremta į vergų stovyklas, iš kur tik mažai kam buvo leista grįžti. Ne pirmą kartą istorijoje lietuvių tauta yra sudėjusi tiek aukų už bendruosius savo ir visos Europos laisvės idealus ir tikslus.

Šiuo metu, kada Maskva spaudžia Ameriką panaikinti jos karines bazes užsieny, kaip nusiginklavimo pagrindinę sąlygą, JAV ir Vakarai turėtų išeiti su savo sąlyga ir pareikalauti laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai ir visoms kitoms pavergtosios Europos tautoms. Šio reikalo nesutvarkius, šia prasme, negalima tikėtis taikos, nei Europos saugumo.

Panašiai surašytą memorandumą VLIKo V. Taryba kartu su Baltijos Taryba įteikė vakarų Vokietijos kancleriui dr. Adenaueriui. Lietuvos diplomatiniai atstovai Londone, Paryžiuje ir Washingtono yra savo ruožtu padarę atitinkamus žygius sostinėse, kur jie yra akredituoti.

300 metų namas Panėvėžy

Panėvėžy Kranto gatvėje išliko namelis, statytas 1614 metais (karaliaus Žygimanto laikais). Numatoma jį atnaujinti. Jame yra Krašto tyros muziejaus skyrius.

Japonų liaudies meno paroda

Čiurlionio vardo dailės muziejuje Kaune buvo japonų liaudies meno paroda. Tai esanti pirma tokia paroda Lietuvoje.

KĄ LAIMEJO SIEMET DARBININKAI

Nelengva ir Amerikoje pagerinti darbo srities įstatymus, bet šiemet vis dėlto šiokių tokių pagerinimų padaryta. Čia suminėsim kai kuriuos pagerinimus.

22 valstybės padidino darbo pašalpas. 23 valstybės pratęsė jų mokėjimo laiką.

Pašalpos nelaimingų atsitikimų atveju padidintos 29 valstybėse.

Mažiausias atlyginimas nustatytas N. Carolinoje — 75 centai. Maine ir Washingtono mažiausias atlyginimas nustatytas \$1. Vermonte jis pakeltas iki \$1 (buvo 75 cent.), Alaskoje iki \$1.50 (buvo \$1.25). Iki \$1 pakeltas daugumai dirbančiųjų New Hampshire (buvo 85 cent.) ir Massachusetts (buvo 90 cent.).

Keliose valstybėse buvo įneštas "right to work" įstatymo sumanymas, bet nebuvo priimtas.

RIAUSĖS PANAMOJ

Kaž keno sukurstytas panamiečių būrys prie Amerikos valdomos kanalo zonos sukėlė riaušes. Riaušėninkai norėjo įsiveržti į kanalo zoną, bet kariai jų neleidė. Tada jie mieste išdaužė daug langų, išplėšė krautuvų ir tt. Čia matome kaip kariai sulauko riaušėninkų.

Nevyksta persitvarkyti

(Elta) Nepaisant įvairių kankamų tinkamų trasų, bandymų kolchozuose įgyvendinti naują darbo apmokėjimo tvarką, šiais metais dar tik 20 kolchozų (iš apie 2.000) praktikuojamas naujas uždario mokėjimo būdas, mokant tvirtą dieninį atlyginimą (vieton apskaičiavimo pagal darbdarinius).

Iš L. Komunistų Partijos centro komiteto žurnalo "Komunisto" straipsnio tuo klausimu (š. m. 10-toje laidoje) matyti, kad pasipriešinimas naujai sistemai kylas ne tik iš pačių kolchozininkų, bet ir iš kolchozų vadovų. Iš pirmo žvilgsnio turėtų būti nuostabu, dėl ko žmonės nenori priimti tokios tvarkos, kad už darbo dieną per visus metus gautų tvirtą atlyginimą. Tačiau reikalas nėra taip paprastas.

Pasirodo, kad daugelis kolchozų, kurie perėjo į tvirtus uždarius, arba kurie mėgino tą tvarką perimti, negalėjo jos įgyvendinti dėl to, kad kolchozų kasos nepajėgė sukraptyti pakankamai lėšų. Čia ir vėl remsimės "Komunisto" duomenimis. Pvz., Sakių rajono Lenino vardo kolchoze iš priskačiuoto kolchozininkams uždario 2.013.000 rublių sumai iki šių metų liepos mėn. 1 dienos buvo išmokėta tik 400.000 rublių. Jonaus rajono Lenino keliu kolchoze jau tris mėnesius po įvedimo naujų uždarių tarifų paaiškėjo, kad darbininkams nėra iš ko nustatyti uždarių išmokėti, o praėjus pusei metų kolchozas buvo priverstas vėl visa perkainuoti iš naujo, sumažinti uždarius.

Taip pat pasirodė, kad net geriau besiverčiantieji kolchozai ne visada pajėgia įgyvendinti naują uždarių tvarką. Maskvos įsakymu, kolchozams, kaip žinoma, uždedamos vis naujos sunkios prievolės. Čia jie turi mokyklas savo lėšoms statyti, ten kultūros namus, arba turi savo lėšomis kelius tiesinti, nekaltant apie eilines išlaidas už savas ūkines investicijas. Gi "nedalomieji" fondai gerokai mažiau patulinti perkant iš MTS-čių senas padėvėtas mašinas. Prievolės valstybei taip pat būna pirmojo išpildymo. Iš kitos pusės, kai nėra pa-

L. BENDRUOMENĖS VADOVYBĖS

Prancūzija

Šio krašto lietuvių Bendruomenės tarybon lapkričio mėnesį išrinkti šie asmenys: O. Bačkienė, B. Vencukienė, O. Gecaitė-Peruche, dr. E. Aleksandravičienė, J. Matore, S. Pagnier, kun. J. Petrošius, J. Dainauskas, P. Klimas, Br. Vrublevičius ir Br. Baranuskas.

Italija

Lietuvių Bendruomenės Tarybos prezidiumą sudaro: Pirm. kun. dr. V. Balčiūnas, vicepirm. prof. dr. Z. Ivinskis, sekr. kun. K. Dobrovolskis. Į krašto valdybą įeina: Pirm. kun. V. Mincevičius, vicepirm. ir sekr. kun. dr. S. Matulis, išd. kun. prof. J. Zeliauskas.

Didž. Britanija

Lapkričio 14-15 dienomis Londone buvusio Didž. Britanijos lietuvių Sąjungos narių suvažiavimo, kuriame dalyvavo 23 atstovai iš 19 skyrių su 650 narių, išrinkta šitokia valdyba: Pirm. St. Nenortas, vicepirm. J. Vilčinskis, ir J. Lūža, išd. V. Strimas, sekr. A. Pranskūnas, narių socialiniams reikalams S. Kasparas.

Tarybos pirmininku išrinktas S. Kuzminkas, vicepirm. kun. A. Kazlauskas, sekr. K. Klegeris, nariais: dr. K. Valteris, P. Bulaitis V. Ignataitis, K. Deveikis.

Vokietija

L. Bendruomenės Krašto valdyboje yra: Pirm. inž. L. Proinskas, vicepirm. kun. B. Liubinas, išd. J. Bataitis, sekr. J. Stankaitis, narys dr. J. Grinius.

EKSKURSANTAI IŠ LIETUVOS

Su Sovietų Sąjungos žemės ūkio darbuotojų ekskursija lankėsi ir pavergtos Lietuvos žemės ūkio ministeris V. Vazalinskas.

Su Sovietų Sąjungos krepšininkais atvyko ir du lietuviai: Stepas Butautas ir Juratė Daktaraitė. Butautas yra atvykusios moterų komandos treneris, o Daktaraitė jos žaidėja. Atvykę krepšininkai žaidė Niujorke, Peorijoje, Ill., Clevelande, Kansas City, Denver, Colo. ir Seattle, Wash.

Laisvė rašo, kad Niujorke A. Bimba su Brazauskiene ir Petrikiene su jais pasima-tė.

MŪSŲ ATSTOVO ANGLI-MOJE NAUJAS ADRESAS

Dabar jis yra toks:
J. Vencūnas,
1, Raewell Crescent
Orbiston, Bellshill
Lanarkshire, Scotland

Paragink savo bičiulį Keleivį išsirašyti — ilgaus žiemos vakarais turės gerą draugą.

'KELEIVIO' KALENDORIUS 1960-tiems metams

Kalendorius jau ruošiamas spaudai. Jį jau galima užsisakyti. Nors viskas pabrango, ypač popierius ir paštas, Keleivio Kalendoriaus kaina šiemet dar nepasikeitė. Kviečiame jį užsisakyti nieko nelaukiant. Kaina 50 centų.

Kaip kasmet, Keleivio Kalendoriuje 1960 metams bus įdomių pasiskaitymų, eilių, straipsnių iš mūsų istorijos, nuotykių, juokų, informacijų, patarimų ir daug kitko.

Pinigus ir užsakymus už Keleivio Kalendorių prašome jau dabar siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Sveikas gyvas, tėve!
— Denkiu, Maik, už pasveikinimą, ale mano sveikatai būtų geriau, jeigu tu galėtum išrasti man gerų liekarstų.

— Ar ir vėl nesveikas?
— Taip, vaike, nesveikas. Jau kelintą dieną po krūtine kažkas vis spaudžia ir spaudžia.

— Turbūt nesukramtytas kalakutas, tėve. Po Padėkos Dienos šventės daug kas nesveikuoja. Persivalgė.

— Maiki, aš negalėjau persivalgyti, ba kalakuto negavau nei paragauti.

— Mėgstu, ale kas duos? Mano gospadinė buvo viena parsinešus, ale kai pasvėrė, tai supyko, nunešė bučiui atgal ir atsiėmė pinigų.

— Kodėl?

— Nugį pasirodė, kad ją apgavo. Turkė svėrė tik 10 svarų, o bučeris parokavo už 12. Vadinasi, apgavo ant dviejų svarų. Valuk to ir supyko moteris. Sako, biesas jų nematė; apsiėjo čigonai veselijs be karavojaus, tai aš galiu apsieiti ir be turkės! Ir aš jos nebleiminu, Maiki. Juk tas Denksgrivink biznis yra tokia šventė, kad gerai pavalgys reikia padėkavot ponui Dievui, ar ne?

— Tas tiesa, tėve, tradicija to reikalauja.

— Nu, bet ar galima dėkavot Dievui, kada bučeris nusuka tau du svarų kalakuto, a?

— Tas, tėve, neturi nieko bendra su tradicija.

— O kas yra ta tradicija, Maiki? Ar tai kokia patrova, ar kas?

— Tradicija, tėve, yra įsigyvenęs paprotys, kuris reikalauja, kad Padėkos Dienoj ant kiekvieno amerikiečio stalo būtų keptas kalakutas, virintų spalgenų ir iš pumpkino iškeptas pajus.

— Bet pasakyk, kas tokią madą išmislijo?

— Ji atsirado, tėve, dar pirmųjų kolonistų laikais, būtent 1621 metais. Tais metais jie susilaukė pirmo gero derliaus, ir kai rudenį jie tą derlių nuėmė, gubernatorius Bradfordas paskelbė visai Naujai Anglijai šventę — gerai visiems pavalgyti ir už tas gėrybes padėkoti Dievui. Todėl ta

šventė ir buvo pavadinta Thanksgiving Day, kas lietuviškai reiškia Padėkos Dieną.

— Olrait, vaike, bet kodėl tai šventei kancė reikia kepto kalakuto?

— Todėl, tėve, kad kalakutas priklauso tos dienos tradicijai. Matai, tais laikais kolonistai dar neturėjo tiek naminių paukščių ir gyvulių, kad galėtų juos pauti puotai; todėl jie giriose primedžiojo laukinių kalakutų, prisirinko pelkėse spalgenų uogų, prikepė pajų iš geltonųjų arbužų, ir už viską dėkojo Dievui. Ta padėkos šventė įėjo madon, tėve, ir užsiliko iki šių dienų.

— Bet kaip aš rokuoju, Maiki, tai ta mada dabar jau turėtų būti išėjusi iš mados, ba dabar jau viskas persimainė. Pirmieji grionariai galėjo dėkavoti Dievui už kalakutus, ba buvo galima jų primedžioti giriose, taigi gali žmogus sakyti, kad turkės buvo Dievo duotos; taip pat ir tos vuogos, ką pačios balose augo. Bet dabar giriose kalakutų jau nėra; juos turi auginti patys žmonės. Tą biznį išmoko jau ir lietuviai. Ve, vienas lietuvis farmeris Mišingone šiemet užaugino 10,000 kalakutų, bet už dyką niekam jų neduoda; jis parduoda juos bučeriams. Pas bučeri kalakuto irgi negausi, jeigu neturėsi penkinės. Net ir penkinę užmokėjęs gali būti apgautas ant vogos. Nu, tai už ką ir kam čia dėkavoti? Teisybė, krenberių dar galima baloj prisirinkti, ale tu žinai, kad dabar jau jas apieja poizinu. Net žiurkės nuo jų pastimpa. Taigi figeriuok kaip nori, o dėkavoti nėra už ką.

— Tėve, jeigu žiūrėsi per juodus akinius, tai visas pasaulis bus juodas, nesinorės nei gyventi. Bet pasaulis nėra taip blogas. Jame yra daug gerų ir gražių dalykų. Blogumų nereikia ieškoti, bet reikia naudotis tuo, kas yra gražu, gera ir naudinga.

— Maiki, man tavo pamokslų nereikia. Jei negali padaryti man liekarstų nuo tos kvarabos, ką po krūtine spaudžia, tai aš einu pas Zaccarką. Gudbai.

— Lik sveikas, tėve. Gal pasimatysime kitą sykį.

Dr. A. Matulevičiui mirus

J. VLKS

Lietuvoje mirė vaikų ligų specialistas, Medicinos Instituto bendradarbis Kaune gydytojas A. Matulevičius. Su gydytoju A. Matulevičium teko kartu organizuoti ir dirbti Kauno ligonių kasoje.

Ligonių kasos yra socialinio draudimo viena iš šakų — draudimas ligos atsitikime. Čia, JAV veikia komercinis draudimas ligos atsitikime. Jis nėra privalomas dirbantiems. Tik tu pramonės įmonių tvarkytojai apdraudžia dirbančius nuo ligos atvejų, kur dirbantieji per unijas tą teisę yra išsikovojo.

Gi ligonių kasos steigiamos valstybės atitinkamų įstatymu ir jose yra privalomas visų dirbančių apdraudimas. Ligonių kasos tvarkosi savivaldybių teisėmis. Jose apdraustieji demokratinio būdu iširenka tarybą, o ši valdybą. Kadangi ligonių kasos mokesčio dalį moka ir darbdaviai, tai ir darbdaviai atskiru savo sąrašu renka savo atstovus į bendrą ligonių kasos tarybą. Daugumoje ligonių kasų, be apdraustųjų nario mokesčio, darbdaviai daro tokius pat primokejimus, kiek moka įnašų apdraustasis ligonių kasoje.

Visi apdraustieji ligonių kasoje ir jų šeimos nariai, tai yra tėvai, jei jie nedirba, ir nepilnamečiai vaikai, gauna pilną medicinos aprūpinimą ligos atsitikime. Nariai gauna nemokamai ir vaistus, gi šeimos nariai už vaistus kai kuriose ligonių kasoje primoka ir jie ligos metu negauna pašalpos. Ligonių kasos nariai susirgus, jei jis turėtų laiką tampa ne darbiniu, per tą laiką gauna pašalpą ne mažesnę, kaip 50% gaunamos algos. Jei jis turi šeimą, tai toji pašalpa atitinkamai pakeičiama. Jei jis gydomas ligoninėje, tai pašalpa atitinkamai sumažinama. Ligonių kasos nario įnašų ir gaunamos pašalpos dydis priklauso nuo ligonių kasos turimų lėšų ir sugebėjimo taupiai tvarkyti visus reikalus. Pašalpų normas ir dalinai šeimų nariams primokejimus už vaistus nustato ligonių kasos taryba, sudarydama savo metinę samatą. Įvairiose šalyse, kur socialinis draudimas pilnumo veikia, įvairiai ligonių kasų reikalai tvarkomi.

Yra viena neabejotinai aišku, kad socialinis draudimas darbo žmonėms yra labai naudingas. Todėl darbo žmonės iš seno kovojo ir tebekovoja ten, kur dar socialinis draudimas nėra įgyvendintas.

Ligonių kasoje gydymas turi atitinkamą priežiūrą — kontrolę tiek besigydančiams, tiek suteikiantiems gydymo paslaugą. Prie ligonių kasų veikia gydymo kontrolės komisija, kurią sudaro ligonių kasos valdybos skirti atstovai. Ji sprendžia įvairius skundus gydymo reikalu. Socialinis draudimas turėjo ir turi prėšų ir pačių gydytojų tarpe. Mat, ligonių kasoje gydymas nėra gydytojų privatus reikalas, bet jis savotiškai atsiduria pačių apdraustųjų priežiūroje. Tokia priežiūra kaip kam iš gydytojų nepatinka.

Daktaras Andrius Matulevičius buvo vienas iš tų gydytojų Lietuvoje, kuris besiorganizuojant ligonių kasoms, pats atėjo ir pasiūlė bendradarbiauti. Jis buvo parinktas gydytoju kontroliuotoju. O, keliems metams prasilinkus, buvo išrinktas Kauno miesto ligonių kasos medicinos skyriaus vedėju, vyriausiu gydytoju.

Gydytojas kontroliuotojas daugiausia reikalų turė su sergančiais. Jis namuose lanko ligonius ir patikrina, ar jie vykdo visa kas jiems gydytojo yra įsakyta. Dėl mažesnių susirgimų, bet būtinai reikalingų poilsio, sergantis gauna keliolika dienų ar savačių poilsio. Gydytojas jam įsako kas reikia daryti, kaip ligos metu laikytis. Pasitaiko ir tokių iš apdraustųjų tarpo, kurie jiems skirtą poilsio laiką mėgina praleisti aludėje, o kiti susiranda iš šalies kokį nors darbą. Tada liga ilgiau užsitęsia ir sudaro ligonių kasai bereikalingas išlaidas.

Ligonių kasoje nesėdimo moteris gauna tokias pat pašalpas, kaip ligos atveju — dvi savaites prieš gimymą ir 6 savaites po gimymo, be to, dar gauna žindymo pašalpą, jei jos pačios vaikus maitina. Ir čia būtina gydytojo kontrolė, kad jis prižiūrėtų ir patikrintų, ar pati gimdytoja maitina vaiką ir ar ji prisilaiko jai ligoninėje duotų nurodymų, kaip vaikas reikia auginti.

Gydytojas A. Matulevičius tose pareigose buvo nepakeičiama asmenybė. Jis mokėjo ir sugebėjo paveikti ir tuos, kurie nebuvo linkę paklusti kas jiems įsakytą ligos metu daryti ar kaip naujagimį prižiūrėti. Tose sunkiose savo pareigose, niekuomet gydytojas A. Matulevičius neturėjo jokių nesusipratimų. Visiems ligoniams, o ypač gimdyvėms, jis buvo dideliu autoritetu.

Jis nenutylėdavo ir dėl ligonių kasoje bendradarbiaujančių gydytojų, jei kas jų įsišokdavo. Šaltai, taktinškai ir tokius mokėjo sudrausti, jei kas to buvo reikalingas. Nebuvo tokio atsitikimo, kad dr. A. Matulevičiaus įspėtas gydytojas būtų kreipęsis į gydymo kontrolės komisiją su skundu dėl dr. A. Matulevičiaus elgsenos.

Išidėmėtini dr. A. Matulevičiaus žodžiai, pasakyti ligonių kasos bendradarbių ir jos narių viename atstovų pasitarime:

„Vieni į traukinio stotį eina pėsti, antri vežiku važiuoja, o treti samdosi autotaksi, bet visi pasiekia stotį ir toliau važiuoja kur reikia. Elgiasi kiekvienas kaip jam tinka ir pritinka, kaip jo kišenė leidžia. Kam netinka socialinis draudimas, jie gali juo nesinaudoti, bet ligonių kasoje apdraustiesiems yra geriausia, pigiausia priemonė pasveikti, savo sveikatą grądyti. Ta paslauga jiems sulyg jų kišenės. Jie atsiekia to paties, ko siekia ir privaciai besigydančieji — sveikatos.

Sie šaltai ištarti dr. A. Matulevičiaus žodžiai ligonių kasoje dažnai buvo kartojami.

Dr. A. Matulevičiaus asmenyje okupuota Lietuva

VULKANAS VEIKIA

Havajų saloje vėl išsiveržė Kilaua vulkanas, išmesdamas laivą net 1.700 pėdų aukščio. Nuotrauka darėta 1.200 pėdų atstume.

LIETUVIAI KITUR

VOKIETIJA

Lietuvių šeima mažėja

Bamberge tragiškai žuvo Antanas Klevinskas, 44 m. amž., 7 vaikų tėvas. Jis dirbo prie metalo laužo presavimo aparato ir kaž kokiu būdu jo galva pateko po veikiančiu presu: 20 centnerių presas sutriuškino jo galvą. Liko našlė ir 7 vaikai nuo pusės iki 15 metų amžiaus.

Memmingene vėžio liga mirė Gustavas Vaitkūnaitis, Bendruomenės narys, „Darnos“ choro dainininkas, Lietuvoje buvęs karinio orkestro muzikantas, dalyvėjęs Lietuvos nepriklausomybės kovose.

Hamburge tragiškai žuvo (suvažinėjo sunkvežimis) 23 metų amž. Egonas Tadžius, kuris neseniai buvo atvykęs iš Lietuvos.

Bocholte mirė Balys Balčiūnas, 1918 m. gimęs Šiaulių mieste, čia palikęs žmoną ir 4 metų dukrelę, o Lietuvoje motiną.

Vienintelis choras

Memmingene veikia vienintelis Vokietijos lietuvių choras „Darna“, kuriam vadovauja muz. M. Budriūnas. Tas pats Budriūnas vadovauja ir Vargo mokyklai. Memmingene veikia ir L. Karių Veteranų „Ramovės“ skyrius, kuriam vadovauja ats. kap. J. Kairionis. Skyrius kasmet paminė Lietuvos kariuomenės šventę.

Lietuviškai nugalė vokiečius

Vasario 16 gimnazijos mokiniai ne tik gerai mokosi, bet taip pat gerai ir krepšinį žaidžia.

Lapkričio 5 d. gimnazijos krepšinio komanda žaidė su Mainco Policijos Sporto Klubu ir universiteto rinktinė, kuri dalyvauja Rheinhe-

neteko nuosirdaus socialinio draudimo šalininko, gero, pareigingo savo profesijos specialisto, o medicinos mokslo studijuojąs jauniems neteko gero mokytojo.

Dr. A. Matulevičius buvo kilęs iš miestelių šeimos. Jo tėvas dar carinės Rusijos okupacijos metu Lietuvoje buvo Vilkaviškio miesto burmistras (majoru).

Mirus gydytojas A. Matulevičius taipgi bendradarbiavo sveikatos reikalams skirtoje spaudoje.

sseno krepšinio lygos pirmenybėse ir dabartiniu metu yra antrojoje vietoje. Mūsų jaunuoliai pirmąjį kėlinį laimėjo 40:23, o antrąjį 82:51.

Lapkričio 11 d. gimnazijos komanda žaidė su Heidelbergo Universiteto Sporto Klubu, kurio krepšinio komanda jau trečius metus yra Vokietijos krepšinio čempionas. Ji trenuoja Vokietijos krepšinio rinktinės treneris Toni Raktak. Jis turi geras sales, jo žaidėjai gali stebėti geras rungtynes ir iš jų mokytis... ir vis dėlto lietuviškai to klubo žaidėjus nugalėjo 50:34 (pirmajame kėliny 23:22).

Gimnazijos rėmėjai gali džiaugtis, kad jų remiamieji ne tik moksle, bet ir sporte kitiems nenusileidžia.

URUGVAJUS

Rodė lietuviškus filmus

Iš Argentinos atvykęs J. Gilvydis lapkričio 14 d. Kultūros Dr-jos patalpose, o kitą dieną lietuvių parapijos salėje rodė kelis trumpus, bet gana įdomius filmus. Jų tarpe buvo du spalvoti iš Nepriklausomos Lietuvos laikų. Visiems labai patiko Dainų šventė Kaune, Vilniaus atidavimas Lietuvai, kariuomenės paradas Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties proga.

Be to, parodė daug gražių naujoviškų mokyklų ir kitų viešųjų pastatų. Iš jų buvo galima susidaryti vaizdą, kokią pažangą darė Lietuva.

Kadangi buvo gražus vakaras, tai filmų pažūrėti susirinko ne tik senimo, bet taipgi ir jaunimo pilnas Kultūros Dr-jos kiemas. Senieji atėjo pamatyti seniai apleistą gimtąjį kraštą, o jaunieji įdomavosi savo tėvų gimtine, o be to, jie galėjo vėliau ir pašokti, nes griežė N. Budreikos orkestras.

Tenka pastebėti, kad tų filmų pažūrėti atėjo ir komunistų bei jų simpatikų. Ir jie turėjo progos pamatyti nepriklausomos Lietuvos gražių mokyklų ir kitų viešųjų pastatų, kuriais komunistai savo spaudoje ir propagandos leidiniuose didžiuliais ir nutyli, kad jie pasta-

tyti dar prieš komunistų įsiveržimą į Lietuvą.

M. Krasinskas

IŠ KANADOS.

DRUMHELLER, ALTA

Nemalonios metinės

Gruodžio 15 d. sueina metai, kai aš širdžiai sušlubavus patekau į vietinę ligoninę, kurioje ne kartą mirčiai staciai į akis žiūrėjau, bet gero daktaro ir ligoninės slaugių pastangomis po 5 mėn. ir 4 dienų galėjau ligoninę apleisti, nors dar visų jėgų ir neatgavęs. Aš jiems visuomet liksiu dėkingas. Daug stiprybės man teikė ir mano mieloji žmona, dukterys, sūnus ir sesuo, kurie mane lankė, pakaitomis prie mano lovos budėjo. Bet ne apie tai aš noriu čia rašyti. Man rūpi nors trumpai pavaizduoti gydymosi sąlygas Kanados provincijos ligoninėje.

Kalėdos Kanadoje yra ypatinga šventė. Iš vakaro visus ligonis aplankė įvairių draugijų atstovai. Ypač pasižymėjo Elks organizacija. Ji jaunas mergaites apmėgė angelukais ir vieną seną žmogų „Kalėdų seneliu“. Jie lankė ligonius, giedodavo kalėdines giesmes, o Kalėdų senelis dalino kluksias dovanėles. Vakare bendras choras visiems ligoniams giedodavo šventas giesmes.

Maistas ligoninėje visuomet geras, o per Kalėdas dar geresnis. Jau prieš keletą dienas buvo pranešta, kad Kalėdų dieną pietums bus kalakutiena ir kad kiekvienas ligonis gali pasiųsti bent vieną svečią. Aš tą dieną pietavau kartu su savo žmona.

Naujuosius metus sutinkant, 12 val. naktį atėjusi slaugė pasveikino Naujaisiais metais. Pietums buvo aiptgi kalakutiena.

Ligoninėje teko būti ir per Vėlykas. Tą rytą ant lėkštės buvo gražiai padėta kaip ir gužtele, kurioje buvo keli pailgi saldainiai ir kiskelio kiaušinėliai. Aš tą gužtelę pasiėmiau ir šiandien tebe laikau kaip atminimą.

Už gydymą nereikia mokėti, jei turi „Gydymo kortelę“ (Medical card). Ją nevisi turi. Salygos jai gauti nėra visur vienodos. Albertos provincijoje jai gauti yra šios pagrindinės sąlygos:

Turi būti Kanados pilietis, Albertos provincijoje įgyvenęs 10 metų, kartu su žmona neturėti daugiau kaip \$2,000 pinigų (vienungiui ta suma nustatyta \$1,000), nuosavas namas neturi būti valdžios įkainuotas daugiau kaip \$1,000.

As su žmona toms sąlygoms atitikome ir todėl tik savaitę prieš man atsigulant į ligoninę minėtą „gydymo kortelę“ abu gavome.

Kas turi „gydymo kortelę“, tas veltui gauna ir akinius, už dirbtinius dantis reikia pusę kainos primokėti. Gydantis ligoninėje veltui duodami ir vaistai, bet išėjus iš ligoninės už vaistus reikia mokėti, o gydytojo pagalba gaunama veltui.

Seniau „gydymo kortelę“ turintiems vaistai veltui buvo duodami ir gydantis namuose, bet kai valdžia susekė, kad veltui gautus vaistus žmonės pradėjo kitiems pardavinėti, nutraukė jų davimą. Dabar namie gydan-tis tik retais atvejais teduoda vaistų veltui.

A. Vaisnis

Kiekvienas nori pirma būti laimingas, o paskui išmintingas.

MOTERŲ SKYRIUS

V. Mykolas-Putinas

Ponas pasikvietė kareivius

(Tęsinys)

Žmonės skubiai skirstėsi paniūrę, su širdyje degančia neapykanta, apmaudu ir keistu. Paliepių, Juodbalių ir Karkliškių kaimiečiai greitai bėgo namo su bloga žinia, kad ir pas juos bus pastatyti saldotai. Reikėjo tam pasiruošti, kai ką paslėpti. O kareiviai jau nardė po šilėnų kaimą, ieškojo geresnių pirklių, snipinėjo, kur daugiau mantos ir pašaro, kiti smalsiai žvalgėsi, kur jaunesnės gėspadinės, gražesnės merginos. Šiaip taip pašalinę nuo kelio liepą, atvarė vežimus su manta. Atsirado degtinės. Netrukus vienur kitur nuskambėjo kareiviška dainuška, sukvarkusio armonika. Dragūnai, išgirde, kad gretimuose kaimuose trobos geresnės ir moterys linksmesnės, sėdė ant arklių jojo įsitikinti.

Tuo tarpu vyresnybė, o netrukus ir suimtieji nusikaltėliai, apsupti dešimties dragūnų, pasiekė dvarą. Vyresnybę tuojau pakvietė į pono rūmus, o suimtuosius uždarė daržinėje, už kurios buvo užpakalinė pašūrė su loviais. Rubikis žinojo, koks darbas jo laukia, ir viską tinkamai paruošė.

Prieš pietus ponas Jurkevičius pakvietė į pono Skrodskio kabinetą atvykusius vyresniusius, prievaždą ir vaivą posėdžio. Trumpas buvo posėdis. Atvartiesiems priteisė aukščiausią normą rykščių, bausmę įvykdys dvaro kotas Rubikis, dragūnams padedant. Kariuomenę po kaimus išskirstys prievaždas, vaivai ir vachmistras. Vaivai ryt užvays visus į darbą dvaro laukuose ir praneš ponui, kas nestos. Pabėgusius Baisį ir Pranaitį suieskoti, suimti ir pristatyti į dvarą arba atiduoti policijai. Tuo posėdis ir baigėsi.

Pietus vyresnybei ponas Skrodskis įsakė paruošti valgomajame. Agota su visais rūmų tarnais dirbo visą priešpiebę, kol sutvarkė tą užleistą kambarį. Svečių ponas Skrodskis seniai nebepriminėjo. Nelabai jais džiaugėsi nė šiandien. Tokie čia ir svečiai. Nebent vienas pulkininkas Skvorcovas, na, dar jo padėjėjas oficerius. Ilgai svyravo Skrodskis, ar kviesti į stalą vachmistą Fiodorovą ir prievaždą. Jurkevičiaus patariamasis nutarė kviesti. Prie užkandžių liepė duoti senos degtinės, o prie pietų vyno — balto ir raudono. Svečiai įsilinksmio. Skvorcovas tvirtino Skrodskui, kad po reformos jo dvaro reikalai eis kuo puikiau. Valtiečiai, tinkamai pamokyti, bus klusnūs ir nuolaidūs sudarant sutartis. Jurkevičius jam pritarė. Bet dvarininkas buvo santūrus. Šia proga Skvorcovas pakėlė tostą už jo imperatoriškąją didenybę ciesorių Aleksandrą Antrąjį. Visi atsistoje išgėrė. Skvorcovas įsišnekėjęs papasakojo ne vieną idomų atsitikimą iš savo praktikos, malšinant valstiečius įvairiose Lietuvos vietose.

Tuo tarpu vežėjas Pranciškus vaikštinėjo apie klounus ir prižiūrėjo svečių arklius. Įėjęs į galingą daržinę, už sienos, užpakalinę pašūrę jis išgirdo keistą triukšmą. Sūkavo, švilpavo, kvatojo keletas vyriškių balsų. Valandėlę jie aptilo, ir staiga išsiveržė už širdies stverias moters klyksmas. Paskui ėmė rėkti vyras, paskui keiksmų, sūkavimų, dejonės — viskas sumišo į vieną bausį, nesuvokiama ūžesį. Pranciškus suprato, kad ten dirba Rubikis su savo padėjėjais. Paklausė valandėlę vežėjas, suspaudė kumščiais smilkinus ir išeidamas iš daržinės prakosė pro dantis iš Baisių Petro girdėtos dainos žodžius:

Nebetoli jau ta diena.

Kai iš jūš nebus nė vieno.

(Daugiau nebebus)

GLUOSNIS

Sumerkęs kojas vandenyje, vidudienio kaitros virpėjime gaivinas pasenęs gliuosnis, suplyšusis, dryžuota milinė ir kepure žalia.

Prie kojų baltosios lėlijos, pražydusios geltonos gerklikės, vos beužčiuopiamoj tekmedžio linguoja. Aplinkui — plačiabryliai lapai supas, pilki padangiai debesukai ir kitas gliuosnis, aukštyn kojom.

Antanas Rūkas

NEPAPRASTI NAUJOKAI

Pulk. Robert Thomas (Los Angeles, Cal.) prisiekina naujokus. Kairėje Nancy Hazard, užpakalyje jos brolis Robert. Dešinėje Barry Kribs ir jos sužadėtinis Jackie Albrock, kuriuodu susipažino užkandinėje.

JAUNYSTĖ

Jaunystė su žiedais balandžiais nuplasnojo. Atsimenu šventai: lėlijos saulės mojo. Aš skyniau jas ir mylimajai dovanojau. Kokia graži ir lėlija ir mylimoji! Senas knygas — naujom, senas maldas kartoju, Pavasariai tie patys: ir paukščiai ir artojai. Ir lovon guldamas kaip kūdikis žegnojuos. Jaunystė, ko tu kaip šviesi uola sustojai?

Faustas Kirša

Juoktis sveika

Mes pamirštame, kokia Garsusis prancūzų rašytojas Victor Hugo sakė, kad juokas yra saulė, kuri išvaro žiemą iš žmogaus, o vokiečių rašytojo Lessingo žodžiais, kur daugiau juoko, ten mažiau verkimo.

Dauguma žmonių yra apdovanoti linksma nuotaika, humoru, bet deja nevienam jų tas humoras vysta, nes jis yra užleidžiamas. Jei kas mūsų tą gamtos dovaną nuslopina, toks žmogus pats sau yra plėšikas, nes jis nuo savęs išplėšia brangiausią jo gyvenimo turtą ir viską gydančią priemonę. Taigi, nebūkime patys sau plėšikai.

Gerai juokas paskatina kūną kraujo apytaką (Is-panai sako: "Juokas padaro gerą kraują") ir praktiškai, išsklaido susijaudinimą, juodas mintis, išvėdina plaučius, masažuoja visus kūno vidaus organus ir tt.

Todėl ne be reikalo garsusis graikų filosofas ir matematikas Pythagoras, gyvenęs 500 metų prieš Kristaus gimimą, jau sakė, kad juokas yra sveikesnis už saulę.

JAI DAVĖ ANTAUSĮ

Irano diplomato sūnus Ferhard Adjoonani davė antausį savo mergaitei amerikietei už tai, kad ji pradėjo skirti pasimatymus su kitais Youngstown, Ohio, kolegijos studentais, kur ji studijuoja. Farhard negali būti patrauktas teismo atsakomybėn, nes jis naudojasi diplomato neliečiamybe.

dieninių rūpestėlių.

Sakykite, kodėl mums nežiūrėti į gyvenimą sviesnėmis akimis? Kodėl būti niūriems? Kodėl? Juk mes tegyvename vieną gyvenimą ir tas gyvenimas turi tiek juokingų dalykų. Kodėl jų nematyti, kodėl iš jų nesi juokti, jei pati gamta mus skatina tą daryti? Juoktis yra labai sveika, todėl nesi gailekime dažniau juoktis tikru sveiku juoku. Mums taip elgiantis gyvenimas bus daug malonesnis ir sveikesnis, nes daug nemalonių visai nepajusime, o pajutę lengviau juos išgyvensime.

Onutė

DIDELĖS MEILĖS GALAS

Tai buvo didelė meilė, apie kokią mes skaitome senuose, išgalvotuose romanuose. Bet šita istorija buvo tikra. Jos didvyris Gerald Kirkland ir jo žmona Jose Collins. Ta istorija tokia.

1918 m. Jose Collins, tada 31 metų amžiaus, buvo šviesi operetės žvaigždė. Ji vaidino "Kalmų mergaitės" operetėje. Vieną vakarą į jos drabužinę atėjo jaunuolis ir be ilgesnių žodžių puolė prieš ją ant kelių, prisipažinęs, kad ji myli ir prašė jos rankos.

Išlepta pasisekimais aktorė padėjo už pasiūlymą, patarė jam išmesti iš galvos tokias mintis ir baigti pradėtą medicinos mokslą. O kai jau baigs ir ko nors pasieks, tada čia ateiti.

Kirkland laukė 18 metų. Jo galvoje ir širdyje nebuvo vietos kitai moteriai, jis vis svajojo apie Jose. O ir ji, nors jau du kartus buvo ištejęsi, nepamiršo to nuostabaus jaunuolio.

1936 m. Kirkland vėl paprašė Jose rankos. Šį kartą Jose, jau 49 m., bet vis dar mėgiama teatro žvaigždė išteikėjo už 39 metų gydytoją. Per 23 metus jie buvo laimingiausi žmonės. Gerald vis dievino savo žmoną, ji metė sceną ir padėjo savo vyrui. Neseniai ji sulaukusi 71 metų mirė, o vieną mėnesį vėliau Kirkland buvo rastas negyvas su "Kalmų mergaitės" paveikslu rankose: jis nusizdė, nes jam gyvenimas be savo mylimos žmonos atrodė nieko nevertas.

UŽSAKĖ "KELEIVĮ" DOVANŲ

Mr. Alex Miskinis, iš Easton, Pa., užsakė laikraštį Mrs. Marthai Kuzen, ten pat.

Vaišnis, iš East Coulee, Alberta, Canadoje, užsakė kalendorių dukterims Mrs. W. Belik, Vancouver, B. C., ir Mrs. J. Mikal, Sundre, Alberta.

A. Tamkus iš Worcester, Mass., atnaujino prenumeratą ir užsakė kalendorių J. Jakičiui, Flushing, N. Y.

Anna Gustaitis iš Georgetown, Ill., atnaujino prenumeratą savo draugui V. Kazakovaitis ir J. Margėlėnas, gyvenančiom ten pat.

Stasys ir Elzbieta Norvaišai iš Ocala, Fla., atnaujino prenumeratą ir užsakė kalendorių Juozui Strumskui, Sparr, Fla. Kalėdų proga Norvaišai prisiuntė Maikiui su Tėvu \$1.50.

SEIMININKAMS

Greitai iškepama boba

Imkime 10 kiaušinių, 1 puodelį grietinės, pusantro puodelio cukraus, 1 puodelį sviesto, 6 uncijas mielių, miltų, kiek reikia vaflių kietumo teslai, prieskonių, kokių norima (citrina, vanilės, safrano ir tt.).

Išplaktus kiaušinius sumaišyti su cukrumi, supilti tirpytą sviestą, sudėti prieskonius, mieles ir miltus ir, viską gerai išplakus, supilti į formą. Teslai antrą kartą pakilus, kišti į krosnį ir kepti 1 valandą 400 laipsnių karštyje.

Migdolinis tortas

Imti 10 kiaušinių baltymų, 1 puodelį migdolų, 1 puodelį cukraus. Migdolus nušluostyti ir sumalti su žievelėmis, išplakti baltymus, cukrų sumaišyti su migdolais ir supilti į išplaktus baltymus. Visą atsargiai sumaišyti, supilti į 2 formas ir kepti 20 minučių 400 laipsnių karštyje. Perdėti kokių nori kremu.

AR SKAITEI "DARBA"?

Jei neskaitei "Darbo" žurnalo paskutiniojo numerio, tai būtinai pasirūpink jį gauti, nes jame rasi daug įdomių skaitymų. Numerio kaina \$1. Galima gauti ir Keleivio administracijoje.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVŲ BUDO. Stepono Kairio labai vaizdingai ir idomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražiausias kietas viršelis. Ilustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50

DIENIJANT. "Knygnešio karaliaus" siūlas Kipro Bielino idomūs atsiminimai, 464 psl., kaina \$6.00

1905 METAI. Kipro Bielino atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina \$6.00

WILGŠNIS I PRAEITĮ. K. Zukio idomūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS. Parašė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl. Kaina \$6.50

TAZOJI LIETUVA. Parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Baisys ir J. Zilėvičius, 326 psl., kaina \$5.00

ENGVAIS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliskai mokytis. duoda išsamų, angliskų pasiskalbėjimus. Kaina 75 Cent.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT. M. Iškienė, geriausias lietuvių kalbos mokytis angliskai kalbančiam, 144 psl., kaina \$1.25

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams sprasti. Kaina 50c.

TEVŲ MISKAS. Balio Sruogos ne užmiršamas aprašymas, ka jis ir jo neaišmės draugai iškentėjo nacių koncentracijos stovyklose. 483 puslapiai. Kaina \$5.00

ISKAIS ATEINA RUDUO. Marius Katiliškis romanais, 514 psl., kieti viršeliai. Kaina \$5.00

EMUNO SŪNUS. Andriaus Valucko romanai iš 1935 metų Sovietų Sąjungos tikrąjį suikūno prieš Stenotono diktatūrą. Pirmą dalį 280 psl. Kaina \$2.00

EMUNO SŪNUS. Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina \$4.00

LTORIŲ SESELY. V. Putino-Mykolas romanais trijos dalys. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsidėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina \$5.00

JETUVIŲ LIAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimo pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina \$8.50

VALGIŲ GAMINIMAS. Parašė keturių namų ūkio agronomų: E. Drautienė, O. Radaitienė, E. Starkienė ir A. Šližienė. Didelio formato, su daug paveikslų. Kieti apdarai. Kaina \$7.50

ŠIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina \$2.00

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ. arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijos, 96 psl. Kaina 50 Cent.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl., gera popiera. Kaina \$5.00

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius, kaina \$10.00

MILŽINO PAUKŠTĖ. Balio Sruogos trilogijos istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popiera, kaina \$2.50

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS. virš 20,000 žodžių, 368 puslapiai, kaina \$4.00

ZEMAIČIŲ KRIKSTAS. P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laiku. Kieti apdarai \$3.50

ZEME DEGA. J. Savicko karo metų (1939-1945) vėraštis. Pirmoji dalis 453 psl., kaina \$4.50

SOCIALIZMO TEIGIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip kėlėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25 Cent.

ISEJUSIEMS NEGRIZTI. M. Katiliškio meistriškas aprašymas, kaip varai einant prie galo tukstancijai lietuvių bėgo į Vakarų pasaulį su "vadovuotų", 536 psl. Kaina \$5.00

SUZADĖTINĖ. J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl. Kaina \$2.00

BARABAS. Paer Lagerkvisto istorinė apysaka, laimėjusi Nobelio premiją. Kaina \$2.25

SENAS KAREIVIS MATATUTIS. Jono Jankaus pasakojimas apie repaprasitą žemaitį, kuris daug ką sakė, tik vieno dainos nedarė, kurį tikrai turėjo padaryti, 237 puslapis. Kaina \$3.00

ZEME DEGA. J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl. kaina \$4.50

ZEMAITIS RASTAI. Garsiosios mūsų rašytojų grupės karo metais Amerikoje parašyti vaizdingi rašytojos paveikslai, 128 puslapiai, kaina 50 Cent.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Plika. Pritaikiama Amerikos lietuviams, 144 puslapiai. Kaina \$1.00

CEZARIS. Mirko Jesulio romanai trijos dalys, kiekviena dalis po \$2, ara visos 3 dalys \$6.00

NAUJA VALGIŲ KNYGA. Parašė M. Michelonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina \$1.25

POPIEŽIAI IR LIETUVA. kunigo M. Katiliškio parašyta knyga, 250 puslapiai. Kaina \$2.50

A KISS IN THE DARK. J. Jazvino anglių kalba sodrus vaizdeliai. Kaina kietais viršeliais \$2.00, o minkštais viršeliais \$1.00

ATLAIDU PAVESYJ. P. Abelkio romanas iš žemaičių Kalvarijos praeities, 467 psl. Kaina \$4.00

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ka apie tai sako mokslas? Kaina 25 Cent.

SOCIALDEMOKRATIJAI IR BOLŠEVIZMAS. Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtelė. Kaina 25 Cent.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 25 Cent.

TIPELIS, juokingas Pulcio Andrius romanais, 240 psl. kieti viršeliai. Kaina \$3.00

TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas, Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.

KODEL AS NETIKIU I DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomūs argumentai. Kaina 20 Cent.

JUOZAS STALINAS. arba kaip Kaukazo išpūsis buvo pasidars Rusijos diktatoriumi. Kaina 25 Cent.

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvių socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25 Cent.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susipažinti. Kaina \$1.20

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GALVOS. 32 psl., kaina 25 Cent.

VLIKO GRUPŲ KOMISIJOS PRAŠESIMAS, arba kodėl mūsųose nėra vienybės, 80 psl., kaina \$1.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELIEIVIS

636 East Broadway

So. Boston 27, Mass.

KORESPONDENCIJOS

MIAMI, FLA.

Pagerbė Mockų

Mockus prieš kelerius metus, draugų paragintas, savo lėšomis nupirko vielinę tvorą Lietuvių Piliečių Klubui aptverti, o šiemet jis nupirko gerą pianiną.

Už tai lapkričio 29 d. Klubas surengė jam pokylį. Jame dainavo Zdanas, H. Norris ir Ona Navickaitė, skambino Kriščiūnaitė iš Brooklyno.

Kitos naujienos

Lietuvių gyvenimas sena sena vaga: už baro, prie baro, daug šnekų, mažas darbas. Kultūrinio darbo jokia, mirė ir Balso skyrius.

Kalėdų švęstis atvažiuo Janina Narūnė-Pakšienė su vyru prof. Pakštu, kuris profesorijauja Steubenville, Ohio.

Lietuvė

DETROIT, MICH.

LSS 116 kp. susirinkimas

Lietuvių Socialdemokratų S-gos 116 kuopos narių susirinkimas bus šeštadienį, gruodžio 12 d. 6:30 val. vak. Hispano Unida salėje (25 St. ir W. Vernor Hwy) trečiame aukšte.

Visi nariai prašomi dalyvauti ir atsivesti naujų. Šiame susirinkime turėsime išrinkti naują valdybą ir nustatyti kitų metų veiklą.

Kuopos valdyba

ROCKFORD, ILL.

Sekmingas Balso vakaras

Balso 85-jo skyriaus vakaras gerai pavyko, nes jam uoliai ruošėsi ne tik pirm. A. Pocius, bet ir kiti: vicepirm. P. Savickienė, izd. B. Kovaitis, St. Špokienė ir visa eilė padėjėjų.

Kalbėjo kun. tėv. J. Kubilius. Jo kalba visiems patiko. Po jo B. Kovaitis pristatė vietos ortodoksų parapijos kleboną Vasilij Antonijevą.

Jis trumpoj kalboj parvaizdavo savo išgyvenimus Sibiro katorgoj ir kaip iš ten išsilaivino. Čia verta pažymėti, kad jis apie Balso vakarą paskelbė savo bažnyčioj ir ragino parapi-

jonis jį atsilankyti. Ir daug jų paklausė. O tuo tarpu iš savo lietuviškos bažnyčios klebono Reikaus Lietuvos laisvės ar šalpos reikalams paramos negauname.

B. Kovaičiui pajuokinus savo gražiais šamojais, prasiėjo vaidinimas. Jis taipgi buvo geras.

Vėliau susirinkusieji mėgino savo laimę "Laimės šulinį", šoko, užkandžiavo.

Pelno Balfas turės kelis šimtus dolerių. Skyriaus valdyba yra dėkinga visiems, kurie šiuo ar tuo prisidėjo prie šio vakaro pasisekimo.

Dirbkime visi iš vieno, turėsime gausių vaisių!

Pėrkūns

PENKTIEJI METAI

Tai vadinamasis cecilikmetis, kada ir Lietuvos žmonės buvo sukilę caro valdžios nusikratyti. Juos beatsimena jau tikrai seni žmonės, o visi kiti tik pasakų pasakas apie juos tegirdėjo. O įdomūs ir reikšmingi mūsų tautai buvo šitie metai.

Kipras Bielinis pats pamokslus sakęs, proklamaciją metęs, žodžiu, visokiais būdais caro valdžią vertęs, savo knygoje "Penktieji metai" įdomiai, visiems suprantamai pasakoja, kas tada dėjosi. Kiekvienas sąmoningas lietuvis turėtų ją perskaityti. Knyga turi 592 pusl., įrišta gražioje viršelio, tinka Kalėdų dovana, jos kaina \$6. Galima gauti ir Keleivio administracijoje.

GERIAUSIA DOVANA

Jeį galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipiro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipiro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje: 636 Broadway, Boston 27, Mass.

SPECIALUS RUDENS STANDARTO PAKETAI

SU DAIKTAIS YPATINGAI LIETUVOJE REIKALINGAIS

- 3 su trečdaliu jardų grynos vilnos melynai kostiumai ar apsiaustai
- 3 su trečdaliu jard. 85% vilnos Tennyso pilka ar mėlyna kostiumai (10 svarų kitokių daiktų iš mūsų katalogo galima pridėti į tą paketą be ekstra pašto persiuntimo išlaidų).
- 3 jard. 85% vilnos medžiaga vyrų apsiaustams, gerai nešiojasi, pilka ar mėlynos spalvos
- 3 su trečdaliu jard. grynos vilnos worsted kostiumams mėlyna, pilka ar ruda su juostelėmis
- 3 su puse jardų dirbtinio šilko pamušalui pritaikintos spalvos (8 svarai kitų daiktų iš mūsų katalogo gali būti pridėti į paketą be ekstra pašto persiuntimo išlaidų).
- 3 jardai vilnos Veleur moteriniams tiems, mėlyna ar juoda
- 3 jard. grynos vilnos Tweed moterų kostiumams juodos, mėlynos, pilkos, žalios, geltonos vynos ar šviečiai mėlynos spalvų
- 3 jardai dirbtinio šilko pamušalo pritaikintos spalvos
- 4 jardai rajono afgalinės kasdieninei suknėlei mėlynos, karališkos mėlynos, šviečiai mėlynos, pilkos, žalios, raudonos ar juodos spalvų
- 1 setas moterų apatinių rajono medžiagų
- 1 škotiska vilnonė skara
- 10 svarų kitų daiktų iš mūsų katalogo galima pridėti į šitą paketą be ekstra išlaidų už persiuntimą pašto)

E-59 — \$77.50

Nailono kailinis apsiaustas, lengvas, šiltas, labai patogus, daugiamis Rytų Europoje.

(Dvigubas pamušalas su ledvilne \$5.00 ekstra.)

I paduotas kainas įeina vienk.: Sovietų muitai, leidimas, pašto išlaidos, draudimas. Mes siūlome daug kitų standartinių paketų. Prašykite informacijų ir pavyzdžių.

VAISTU IR MEDIKALINIU PRIETAISU SIUNTINIAS YRA MŪSŲ SPECIALIYBĖ. MŪSŲ DAKTARO IR VAISTININKO PATARIMAS NEMOKAMAI TEIKIAMAS REIKALUI ESANT.

T A Z A B

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-0705
(Ofis atidaras visą laiką)

SU CIGARU DAR NESISKIRIA

Anglijos didysis politikas Winston Churchill įžengė į 86-sius metus. Ji čia matome sukakties dieną grįžtantį iš parlamento posėdžio, kur pasakė kalbą. Ten jis nebuvo kalbėjęs nuo to laiko, kai apledo ministerio pirminko vieta. Churchill yra didelis cigarų rūkytojas, jis dar ir dabar nuo to malonumo neatsisako.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atsinaujindami prenumeratas ir užsisakydami kalendorių, atsiuntę Maikiui su Tėvu dovanų:

Mrs. E. Glas iš Kenosha, Wis., \$5.50.
S. Naujalis iš Edinboro, Pa., \$3.00.

Po \$2.00: Mrs. Rose Buches, Denver, Colo.; A. Švedas, Montreal, Canada; ir John Schultz, Woodhaven, N. Y.

N. Leita iš Brooklyn, N. Y., \$1.25.

Po \$1.00: P. V., Pittsburgh, Pa.; Mrs. B. Kebabitis, Detroit, Mich.; Ant. Strazdas, Detroit, Mich.; John Simkus, Phila., Pa.; Z. Gapsis, Baltimore, Md.; S. Yanulis, Dorchester, Mass.; A. Bujavičius, Manchester, Conn.; M. L. Balchunas, Detroit, Mich.; Mrs. A. Styrienė, Woodhaven, N. Y.; J. A. Bartach, Windsor, Conn.; Mrs. M. Kizelevich, Union City, Conn.; John Bunker, Mexico, Maine; Mrs. A. Polianski, Baltimore, Md.; L. Greiviskis, Baudette, Minn.

Po \$0.50: P. Teleša, Ozone Park, N. Y.; A. Jonkevičius, Lachine, P. Q. Canada; J. Valaitis, Worcester, Mass.; Mrs. S. Ruibis, Linden, N. J.; John Yocas, Beckley, W. Va.; A. Bundorius, Bedford, Mass.; L. Viskauskas, Hudson, Mass.; J. Puida, Easton, Pa.; J. Maceina, Chicago, Ill.; J. Shopis, St. Petersburg, Fla.; Joe Survilla, Allegan, Mich.; Mrs. J. Waitiekus, Leominster, Mass.; V. Mockevičius, Baltimore, Md.; Ant. Stadalius, Waterbury, Conn.; F. Vaivil, Dunville, Canada; A. Kivietkus, Phila., Pa.; A. Vitkauskas, Maynard, Mass.; ir Mrs. M. Laukaitis, Freehold, N. J.

Po \$2.50: S. Cibulskas, Stamford, Conn.; ir Peter Bakis, Miami, Fla.

E. Suslaivičius iš Methuen, Mass., \$2.00.

Po \$1.50: T. Dagys, Kenora, Ont., Canada; K. Rackatis, Rochester, N. Y.; S. ir E. Norvaišai, Ocala, Fla.; ir V. Ausukaitis, San Jose, Calif.

G. Palukaitis iš Montreal, Canada, \$1.25.

Po \$1.00: Mrs. E. Peldunas, Huntington, N. Y.; P. Vizbaras, Montreal, Canada; Vincent Liuzia, Torrington, Conn.; Fr. Lipakis, Mexico, Maine; Ch. Puza, Thonaston, Conn.; S. Mikėlonis, Dubois, Pa.; ir Mrs. Zapis, Jamaica, N. Y.

Po \$0.50: P. Maleckas, Kearny, N. J.; Mrs. V. Vitkauskas, Poquonock, Conn.; A. Lalis, So. Boston, Mass.; J. Walent, Stoughton, Mass.; W. Arnaukas, Camden, N. J.; Mrs. F. Kalit, Antelope, Canada; J. Brazauskas, Detroit, Mich.; A. Dugis, Alberta, Canada; Mrs. Aliče Kunda, Seattle, Wash.; S. Žutautas, Manchester, Conn.; J. Klimas, Rochester, N. Y.; Mrs. D. Evans, Rockford, Ill.; P. Aukštikalnis, Pontiac, Mich.; Mrs. Mary Stauski, Lilly, Pa.; V. Rudinskis, La Salle, Canada; Geo. Skinzera, Bristol, Conn.; J. Saugus, Baltimore, Md.; S. Naujalis, Edinboro, Pa.; J. Stankus, Rodney, Ontario, Canada; T. Navarsky, Salem Depot, N. H.; Mrs. Kavaliauskienė, Springfield, Ill.; K. Sheriava, Sudbury, Ontario, Canada; ir K. Paulauskas, Dorchester, Mass.

Visiems, atsiuntusiems laikračiui paramos, nuoširdžiai dėkojame.

Administracija

SENATORIŲ MOKAMOS ALGOS GIMINĖMS

Niekas nesistebi, jei kuris biznierių moka algą savo vaikams ar kitiems giminaičiams, nes tai jų privatus biznis. Kas kita, jei lėšos imamos iš valstybės iždo.

Seniai buvo žinoma, kad ir senatoriai valstybės iždo lėšomis samdo savo artimus giminaičius ir jiems moka didesles algas, bet jos buvo slepiamos ir niekas tikrai nežinojo, kam ir kiek mokama.

Šiomis dienomis senatoriai susiprato ir paskelbė visų senatorių samdinius ir jų algas.

Pasirodo, kad ir senato daugumos vad. Lyndon Johnson samdąs savo brolių ir jam iš senato lėšų mokas \$15,000 metinės algos. Esama giminaičių Kennedy (Mass.), Smith (Me.) ir kitų sąrašuose.

Gal ne tiek svarbu, kad samdo savo giminaičius, kiek tas, kad nevisi tie giminaičiai tinka toms pareigoms; kad esama tokių, kurie, gaudami didžiausią algą, nieko nesugeba dirbti ir atsakingą darbą dirba kiti, kurie gauna daug mažesnius atlyginimus.

Atstovų rūmų nariai savo kortų dar neatidengė.

Daktaro Pilkos
SENATVĖS - POILSIO NAMAI

40 MILL ST., DORCHESTER 22, MASS.

24 valandų slaugymas ir priežiūra.

Prima senus, chronikus, invalidus, aklius ir kitokius, kuriems liginės gydymas daugiau nebegali padėti.

Mokėstis: \$35.00 savaitėi iš anksto.

Kuriuos reikia valgydinti, kilnoti ir kitaip aptarnauti—mokėstis didesnis, pagal susitarimą.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės ateičiai.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 delinčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamųjų apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitčiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Mirus LSS 116 kuopos Detroito pirmininkui

JUSTINUI PILKAI

Kuopos nariams ir velionies artimiesiems reikiame gili užuojautą.

LSS CENTRO KOMITETAS

Mirus LSS 20 kuopos nariams Akrono, Ohio,

ADOMUI GUTAUSKUI

IR

ANTANUI MACKEVICIUI

20 kuopos nariams ir mirusiųjų artimiesiems reikiame gili užuojautą

LSS CENTRO KOMITETAS

VIETINĖS ŽINIOS

Susirenka Dorchesterio L. Klubo moterys

Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas "Christmas Party" įvyks kevirtadienį, gruodžio 10 d., 7:30 val vakaro, So. Bostone, Liet. Pil. Dr-jos patalpose, 368 W. Broadway. Narės prašomos atnešti dovanų.

Bus gardžių valgių ir gėrimų.

Tarpklubinės rungtynės

Bostono lygos šachmatų rungtynėse Harvardo antroji B komanda praeitą penktadienį įveikė Lietuvių B, santykiu 3-2. Edmundas Spirauskas ir Algis Makaitis pelnė po pustaškį, sužaidę lygiomis, pilną tašką pridėjo J. Petronis, paskutinį lentoj. Šiuokart komandų truko Ged. Kuodžio ir Herkulio Strolis. Penktadienį Lietuvių B susitinka su Brandeis universitetu So. Bostono L. P. D.-jo.

Pr. šeštadienį Lietuvių A komanda buvo nvykusi į Waltham, Mass., kur susitiko su Sylvania. Rungtynės greičiausia baigsis lygiomis.

Iki šiol tebeslepamos ir senatorių kelionių užsienin išlaidos, kai senato posėdžiai pasibaigia. I tas keliones jie važiuoja neva medžiagai įstatymams rinkti. Jie važiuoja su savo žmonomis, sekretorėmis ir tokias visų mėgiamas vietas, kaip Paryžius, Roma ir kt.

Rinkikai turėtų ir apie tas keliones daugiau žinoti.

nors šiuo metu padėtis 21-1/2 mūsų naudai. Atidėtoji partijoj nedaug vilčių. Po tašką laimėjo Gediminas ir Leopoldas Šveikauskai, pustaškį pridėjo K. Merkis.

Šeštadienį Lietuvių A susitikis su Bostono lygos meisterių Cambridge "Y" pas save So. Bostone.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Gerbiamieji,

Nustebau iš Keleivio Nr. 43 sužinojęs, kad Paulina Jasilionienė komunistinėje spaudoje rašanti savo įspūdžius iš kelionės į Lietuvą. Kaip ji gali rašyti, kad ji yra beveik berastė? Nejaugi ten nvykusi per 25 dienas visko išmoko?

Ji, kaip ir dr. Margeris, iš Lietuvos pavergėjų gavo kels tūkstančius rublių už savo vyro ten išleistą knygą. Už tai, žinoma, reikia kuo nors atsidėkoti — reikia pavergėjus pagarbinti.

J. P.

Miami, Fla.

Laikas medžius rauna, kalnus griaua.

IESKO KAMBARIO

Floridoj, Tampas arba St. Petersburg apylinkė, ieskau nebrangaus kambario, kur galima būtų pasigaminti ir valgi. Rašyti: P. Saulis, 1898 W. 5th St., Duncellen, N. J. (49)

Vedybos

Esu 39 metų. Vedybų tikslu noriu susipažinti su atitinkamo amžiaus moterimi. Turiu nuosavą namą ir pastovų darbą. Atsakyti į visus rimtus laiškus. Rašyti: K. S., 528 Dovercourt Rd., Toronto 4, Ontario, Canada (59)

Jieškojimai

Paulina Pierpienė, Lietuvoje, iško Antano Gudonio ir Paulinos Griškaitės-Gudonienės vaikų: Jono, Alfredo ir Elenos. Paulina Griškaitė-Špokienė padėjo iš Galbroku km. Kas Gudonių vaikus žino, arba jie patys, rašykite adresu: John Petronis, 929 E. Fourth St., So. Boston arba P. Pierpienė, Valalininko raionas K. Priešlėkio paštas, Galvokų kaimas, Lietuva.

VAISTUS I LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GELEŽINES UŽDANGOS. Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užeikite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUNICKAS, Reg. Ph. sav. 100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS. 46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

MES ATLIEKAM ...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jeį tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGALVIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivis" spaustuvi padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvi. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Paieskau Jono Radziūno iš Suvalkijos. Lindvino parap., Gubinskio km.; atvažiuoju Amerikon prieš pirmąjį karą. Gyveno New Jersey, apie Newarką. Ieško sesuo Ursulė, Lietuvoje. Jis pats ar ji žinantieji malonėkite atsiliepti adresu: Simon Naujalis, R. D. 1, Edinboro, Pa. (52)

Ieškau Prano Norkaitis (Frank Norkaitis). Jis 1915 metais gyveno Des Moines, Iowajo. Kas jį žino, arba jis pats, atsiliepkite Frank Bagdzevich Undercliff Hospital Main Building, 202 Ward Meridin, Conn.

Morta Mačekaitė, Lietuvoje, ieško Kazimiero Mačekio, atvykusio į Ameriką prieš 1-į pasaul. karą. Rodos gyveno Chicagoje. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkite adresu: Miss D. Jonuskaite, 65 "I" St., So. Boston 27, Mass. (49)

Ieškau Vinco Povilonio ir Andriaus Vaickelonio. Gyveno Brooklyn, N. Y., taip pat Juozo Povilonio, Miko sūnaus. Jis gyveno Buenos Aires, Argentinoj. Visi iš Buckūnų km., Simno valsčiaus, Alytaus apskr. Jie patys ar juos žinantieji atsiliepkite adresu: P. Vildus, P. O. Box 6506 Pittsburgh 12, Pa. (49)

KIMBARAS ZOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiškai ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medveža žievės yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, lipos žiedu medaus, dobilų ir orečių medaus. Medaus per pašta siunčiame.

Alex. Mizara, 414 W. Broadway So. Boston 27, Mass. Užeikite į Alexander's vietą.

NEW ERA

SHAMPOO NAUJOJI

GADYNĖ

Tūkstančiai suprato, kad New Era shampoo yra kasdieninis reikalingas. Tik švelnus daržovių muilas be gyvulių taukų gali užtikrinti dirvinę odą, nuo ko priklauso gražūs plaukai, natūrali spalva, nešūriniai amžius. Siųskite \$2 už 8 oz. butelį. Frank Bitautas, 527 East Exposition Denver, Colorado

ŽODYNAS

A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių

1256 Puspilapio dvigubos apšaltos

Kaina \$14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA

546 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

